

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

ŽUPANIJSKE BOLNICE „DR. FRA MIHOVIL SUČIĆ“ LIVNO

za 2018. godinu

Broj: 01-02-08-14-3-2310-5/18

Sarajevo, srpanj 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	6
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE	10
6.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	10
6.1	BILANCA USPJEHA.....	10
6.1.1	Prihodi	10
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	11
6.1.1.2	Finacijski prihodi.....	13
6.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	13
6.1.2	Rashodi	13
6.1.2.1	Poslovni rashodi	13
6.1.2.2	Finacijski rashodi	18
6.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	18
6.1.3	Finacijski rezultat.....	18
6.2	BILANCA STANJA.....	19
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	19
6.2.2	Tekuća sredstva.....	21
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	21
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	22
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	23
6.2.3	Gubitak iznad visine kapitala	24
6.2.4	Kapital.....	25
6.2.5	Dugoročna rezerviranja	26
6.2.6	Obveze.....	26
6.2.6.1	Kratkoročne obveze	26
6.2.7	Popis sredstava i obveza.....	27
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	28
6.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	29
6.5	BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	29
7.	JAVNE NABAVE	29
8.	SUDSKI SPOROVI.....	31
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	32
IV	PRIVITAK GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	33
	<i>Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine</i>	<i>34</i>
	<i>Bilanca stanja na dan 31. 12. 2018. godine.....</i>	<i>36</i>
	<i>Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine (Indirektna metoda).....</i>	<i>37</i>
	<i>Izvešće o promjenama u kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31. 12. 2018. godine</i>	<i>39</i>

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvešće neovisnog revizora daje se temeljem provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Županijske bolnice „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno (u daljnjem tekstu: Bolnica)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja – izvješće o financijskom položaju na 31.12. 2018. godine, bilancu uspjeha – izvješće o ukupnom rezultatu, izvješće o novčanim tijekovima – izvješće o tijekovima gotovine, Izvješće o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan i bilješke uz financijska izvješća, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za negativno mišljenje*, financijska izvješća Bolnice ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31. 12. 2018. godine, rezultat poslovanja, novčane tijekomove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Nije izvršeno mjerenje nadoknadive vrijednosti sredstava na dan 31. 12. 2018. godine sukladno zahtjevima MRS 36 – *Umanjenje imovine*. Na poziciji materijalnih sredstava u pripremi iskazan je iznos od 695.541 KM, koji datira iz ranijih razdoblja, za koji nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se utvrdilo na što se ista odnose. Zbog navedenog ne možemo potvrditi vrijednost iskazanih stalnih sredstava na datum bilance (točka 6.2.1 Izvješća).
2. Potraživanja starija od 12 mjeseci, u iznosu od 227.659 KM nisu vrijednosno usklađena, što je bila obveza sukladno paragrafu 33., 37. i 85. *Okvira za sastavljanje i prezentiranje financijskih izvješća*. Navedeno je imalo za posljedicu da su rashodi podcijenjeni, a potraživanja i financijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos (točka 6.2.2.3 Izvješća).
3. Nije vršena procjena ishoda za sudske sporove ukupne vrijednosti od 266.847 KM, te na datum bilance nisu priznata adekvatna rezerviranja po izvjesnim sudskim sporovima sukladno zahtjevima MRS 37 – *Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina* i Pravilniku o računovodstvenim politikama. Efekte na financijska izvješća nije moguće utvrditi (točka 8. Izvješća).
4. Iskazane vrijednosti u izvješću o novčanim tijekovima i Izvješću o promjenama na kapitalu nisu usklađene s iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja. Bilješke uz financijska izvješća nisu sačinjene sukladno zahtjevima MRS 1 – *Prezentiranje financijskih izvješća* i zahtjevima ostalih MRS i MSFI. Posljedica navedenog je da financijska izvješća nisu sačinjena sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI (točke 6.3, 6.4 i 6.5 Izvješća).

Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo od Bolnice sukladno ISSAI 30 – Etičkom kodeksu, kao i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeće pitanje:

- **Bolnica konstantno od 2007. godine ostvaruje gubitak (iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 9.585.845 KM, gubitak tekuće godine u iznosu od 407.570 KM). Organi rukovođenja i upravljanja, kao i osnivač (Skupština Hercegbosanske županije) nisu poduzimali aktivnosti na pokriću iskazanog gubitka. Ističemo da je odredbama članka 41. Zakona o ustanovama definirano da osnivač supsidijarno odgovara za obveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno. Istim člankom definirano je da kada je osnivač odgovoran za obveze ustanove, dužan je pokriti višak rashoda nad prihodima u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna. Dužnost pokrivanja gubitka od strane osnivača definirana je i člankom 69. Statuta (točka 6.1.3 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na to da je menadžment Županijske bolnice „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno pri sastavljanju financijskih izvješća izvršio procjenu sposobnosti Bolnice da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju i procijenio da postoji značajna neizvjesnost da će Bolnica nastaviti neograničeno poslovati u narednom razdoblju. Iskazani su značajni gubici u poslovanju iz prethodnog razdoblja, koji su rezultirali gubitkom iznad visine kapitala na dan 31. 12. 2018. godine u iznosu od 9.585.845 KM. Osim toga, navedeno je da Bolnica ima problema u održavanju likvidnosti i blagovremenom izvršavanju obveza (točka 6.5 Izvješća).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljcima *Temelj za negativno mišljenje* i *Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijska izvješća

Rukovodstvo Bolnice je odgovorno za izradu i fer prezentiranje financijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentiranje financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i izbor i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju financijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Bolnice da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvenog temelja zasnovanog na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Bolnicu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvješćivanja koje je ustanovila Bolnica.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno

prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i prikupljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti unutarnjih kontrola Bolnice;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena kao i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištenog računovodstvenog temelja zasnovano na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na prikupljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvješćima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Bolnica prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupno prezentiranje, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentiranje.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvješću neovisnog revizora, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju financijskih izvješća **Županijske bolnice „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za negativno mišljenje*, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Bolnice za 2018. godinu nisu sukladne, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Financijski plan, Plan rada i razvoja i Godišnji program rada za 2018. godinu nisu sačinjeni, a samim tim nisu ni odobreni od Upravnog vijeća, što je bila obveza sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i odredbama Statuta Županijske bolnice „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno (točka 5. Izvješća).**
2. **Prilikom isplata plaća u 2018. godini za razdoblje od listopada do prosinca 2018. godine nisu uplaćivani pripadajući porezi i doprinosi u iznosu od 537.517 KM. Osim toga, Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno je za razdoblje 2002. – 2008. godine isplaćivala plaće bez uplate pripadajućih poreza i doprinosa, tako da su na dan 31. 12. 2018. godine iskazane obveze po neuplaćenim porezima i doprinosima u iznosu od 6.599.359 KM. Navedeno nije sukladno Zakonu o doprinosima, Pravilniku o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakonu o porezu na dohodak i Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak (tačka 6.2.6.1 Izvješća).**
3. **Prilikom isplate naknada za odvojeni život u iznosu od 85.388 KM i naknada za službena putovanja (pratnja pacijenata) isplaćenih u iznosima većim od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa, nije vršen obračun i uplata pripadajućih poreza i doprinosa sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima (točka 6.1.2.1 Izvješća).**
4. **Ne možemo potvrditi utemeljenost zaključivanja ugovora o djelu za obavljanje redovitih poslova koji se obavljaju u kontinuitetu tijekom cijele godine, a posebno zaključivanje ugovora o djelu za pružanje zdravstvenih usluga. Naprijed navedeno nije sukladno odredbama Zakona o radu i Zakona o obveznim odnosima (točka 6.1.2.1 Izvješća).**
5. **Blagajničko poslovanje uspostavljeno je putem dvije glavne blagajne, što nije sukladno Pravilniku o blagajničkom poslovanju. Osim toga, gotov novac, ostvaren obavljanjem registrirane djelatnosti, najčešće nije polagan na transakcijski račun, nego je korišten za podmirivanje troškova. Navedeno nije sukladno Zakonu o unutarnjem platnom prometu i Uredbi o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem (točka 6.2.2.2 Izvješća).**
6. **Nije proveden cjelovit popis imovine i obveza na dan 31. 12. 2018. godine, te nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvu (točka 6.2.7).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standardom za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Bolnice sukladno ISSAI 30 – Etičkom kodeksu kao i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše negativno mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentiranje financijskih izvješća, rukovodstvo Bolnice je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, financijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje postavljenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost rukovodstva za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti izražavanja mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje provođenje procedura, kako bi prikupili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Bolnice, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 4. 7. 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl. oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru financijske revizije provodi i reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija financijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo je li dani predmet revizije, tj. financijska izvješća, kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije, sukladan odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju financijskih izvješća su sljedeći:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriteriji za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o ustanovama;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije;
- Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije;
- Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika – doktora medicine i stomatologije u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije;
- Zakon o obveznim odnosima;
- Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnjem platnom prometu;
- Statut;
- Jedinstvena metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Bolnica je utemeljena Rješenjem Ministarstva zdravstva HR HB od 5. 8. 1994. godine kao Opća bolnica Livno, javna ustanova. Prije osnutka Opće bolnice Livno kao samostalne zdravstvene ustanove, bila je organizirana i registrirana kao OOUR Opća bolnica Livno u sastavu Medicinskog centra Livno koji je utemeljen 1. 3. 1964. godine. Opća bolnica Livno jedan je od tri pravna sljednika bivšeg Medicinskog centra Livno,¹ te je upisana u registar Rješenjem Višeg suda u Mostaru od 19. 5. 1995. godine. Skupština Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu – Županija) donijela je Odluku o utvrđivanju statusa Županijske bolnice u Livnu² 16. 6. 1998. godine. Predmetnom Odlukom definirano je da Bolnica dobiva status županijske bolnice, a Skupština Županije preuzima status osnivača. Rješenjem Županijskog suda u Livnu od 13. 10. 2000. godine registrirana je promjena naziva Opća bolnica Livno u Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno.

Djelatnost Bolnice je pružanje usluga dijela primarne zdravstvene zaštite, sekundarne zdravstvene zaštite, specijalističko-konzultativne zdravstvene zaštite, te dijela djelatnosti na tercijarnoj razini.

Unutarnje ustrojstvo Bolnice organizirano je sukladno člancima 14. i 15. Statuta. Bolnica u svom sastavu ima šest ustrojbenih jedinica (jedinice za: specijalističko-konzultativno liječenje; radiološku, laboratorijsku i drugu medicinsku dijagnostiku; anesteziju i reanimaciju; opskrbu lijekovima i medicinskim sredstvima (bolnička ljekarna); transfuziološku djelatnost sukladno propisima o krvi i krvnim sastojcima i žurno zbrinjavanje) i 26 službi, od ukupno 29 koliko ih je predviđeno Statutom.

Tijela Bolnice su: Upravno vijeće i ravnatelj.

Upravno vijeće predstavlja tijelo upravljanja koje obavlja poslove sukladno Statutu Bolnice. Imenovano je Rješenjem Vlade Županije od 16. 11. 2017. godine na mandatno razdoblje od četiri godine u sastavu: Stipo Pavić – predsjednik i članovi Branko Perić, Henrijeta Hodžić, Božena Babić i Danijela Papić.

Ravnatelj zastupa i predstavlja Bolnicu i odgovoran je za zakonitost rada Bolnice. Upravno vijeće je Odlukom od 22. 12. 2017. godine na poziciju ravnatelja Bolnice imenovalo prim. dr. Ivana Cikojevića na mandatno razdoblje od četiri godine, što je ujedno i drugi mandat na mjestu ravnatelja.

Osim tijela upravljanja i rukovođenja, u Bolnici je utemeljeno Stručno vijeće kao savjetodavno tijelo ravnatelja koje obavlja poslove sukladno Statutu Bolnice. Stručno vijeće se sastoji od predsjednika i 14 članova, koji su imenovani Odlukama ravnatelja od 19. 3. 2014. i 20. 2. 2018. godine.

Na dan 31. 12. 2018. godine u Bolnici je bilo 317 zaposlenih.

Sjedište Bolnice je u Livnu, u Ulici Svetog Ive br. 2.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Bolnice za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj financijske revizije je temeljem provedene revizije izraziti mišljenje jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je provedena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije, s prekidima u razdoblju od siječnja 2019. godine do svibnja 2019. godine.

¹ Rješenjem Višeg suda u Mostaru br. U/I-658/95 od 19. 5. 1995. godine iz registra je izbrisan Medicinski centar Livno radi podjele na Opću bolnicu Livno, Dom zdravlja Livno i Gradsku ljekarnu Livno.

² „Sl. novine Hercegbosanske županije“, br. 10/98

S obzirom na to da se revizija provodi ispitivanjem temeljenim na uzorku i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured) prvi put vrši financijsku reviziju Bolnice.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Glede ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Bolnice je odgovorno za uspostavu funkcionalnog sustava unutarnje kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Temeljni opći akt Bolnice je Statut kojim se utvrđuje: status, naziv i sjedište, djelatnost, način i izvor osiguravanja sredstava za rad, međusobna prava i obveze Bolnice i osnivača, organizacija i unutarnje ustrojstvo, zastupanje i predstavljanje, tijela upravljanja, raspolaganje dobiti i pokrivanje gubitka i druga pitanja u vezi s poslovanjem Bolnice.

Pravilnik o sistematizaciji poslova i radnih zadataka je iz 1988. godine, kada je Bolnica bila organizirana i registrirana kao OOUR Opća bolnica Livno u sastavu Medicinskog centra Livno. Pravilnikom je sistematizirano 426 radnih mjesta, a isti nije usklađen sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti,³ Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH⁴ i Jedinostvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.⁵ Velik broj službi i odjela predviđen predmetnim Pravilnikom danas ne postoji, ali postoje neke druge službe i odjeli koji su ustrojeni sukladno zakonskim i podzakonskim propisima donesenim nakon 1988. godine i Statutu Bolnice. Na dan 31. 12. 2018. godine Bolnica je imala 317 zaposlenih sa sljedećom strukturom: 221 zaposlenik medicinskog kadra (31 doktor specijalist, 16 doktora medicine – specijalizirana, pet doktora medicine, 169 ostalo medicinsko osoblje) i 96 zaposlenika nemedicinskog kadra.

Pravilnik o radu donesen je 18. 10. 2000. godine. Izmjene i dopune istoga izvršene su 27. 5. 2002. godine. Predmetni Pravilnik nije usklađen sa Zakonom o radu,⁶ Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije⁷ i Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika – doktora medicine i stomatologije u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije.⁸ Naprijed navedenim kolektivnim ugovorima definirana je obveza donošenja pravilnika o radu u roku od 60 dana od stupanja na snagu kolektivnih ugovora te zaključivanja novih ugovora o radu sa zaposlenicima, što nije učinjeno. Tijekom 2018. godine izvršen je netransparentan prijem sedam zaposlenika, od ukupno devet novozaposlenih, na određeno vrijeme bez javnog oglasa ili natječaja o zasnivanju radnog odnosa, što nije sukladno s odredbama Pravilnika o radu kojim je definirano da se izbor kandidata za zasnivanje radnog odnosa vrši na temelju natječaja, odnosno da ravnatelj donosi odluku o raspisivanju natječaja za zasnivanje

³ „Sl. novine FBiH“, br. 46/10, 75/13

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 82/14, 107/14

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 34/13, 90/13

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

⁷ „Sl. novine Hercegbosanske županije“, br. 4/18

⁸ „Sl. novine Hercegbosanske županije“, br. 4/18

radnog odnosa na neodređeno ili određeno vrijeme na sva upražnjena radna mjesta.⁹ Radni odnos prestao je za 12 zaposlenika (za pet zaposlenika zbog odlaska u mirovinu, za šest zaposlenika zbog sporazumnog raskida Ugovora o radu i za jednog zaposlenika zbog smrti).

Na temelju navedenog konstatirali smo da Bolnica nije usvojila sve potrebne akte s ciljem uspostave funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH.¹¹

Sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH imenovan je koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu. Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za 2018. godinu sačinjeno je i dostavljeno Ministarstvu financija Hercegbosanske županije.

Naši nalazi u vezi sa sustavom unutarnjih kontrola ukazuju na to da je sustav unutarnjih kontrola u nekim slučajevima nezadovoljavajući, i to u dijelu: nesačinjavanja i neusvajanja planskih akata, izvješćivanja ravnatelja i Upravnog vijeća, neplaćanja pripadajućih poreza i doprinosa uz plaće, evidentiranja materijalnih sredstava u pripremi, vrijednosnog usklađivanja potraživanja starijih od 12 mjeseci, nepriznavanja rezerviranja po temelju aktualnih sporova, gotovinskog poslovanja, zaključivanja ugovora o djelu, obračuna i isplate naknada za službena putovanja i naknada za odvojeni život, u provođenju postupaka javnih nabava, pri realizaciji zaključenih ugovora s dobavljačima, u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja nabavljenih reagensa i kisika, neusklađenosti temeljnog kapitala iskazanog u knjigovodstvenoj evidenciji i sudskom registru, neevidentiranja tuđe robe (lijekova i potrošnog materijala) u okviru izvanbilančne evidencije, zaključivanja Ugovora o pružanju bolničke zdravstvene zaštite, uporabe službenih vozila i kontrole potrošnje goriva, sačinjavanja izvješća o novčanim tijekovima, izvješća o promjenama na kapitalu i bilješki uz financijska izvješća, nepotpuno provedenog popisa sredstava i obveza, o čemu je detaljnije obrazloženo u daljnjem tekstu Izvješća.

Bolnica je obvezna provoditi unutarnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika sukladno člancima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 75. Statuta. Definirano je da se unutarnji nadzor provodi na temelju općeg akta zdravstvene ustanove i godišnjeg plana i programa provođenja unutarnjeg nadzora. Obavljenom revizijom konstatirali smo da se ne provodi unutarnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika. Bolnica je donijela Pravilnik o unutarnjem nadzoru 25. 1. 2012. godine. Godišnji Program unutarnjeg nadzora za 2018. godinu nije sačinjen i dostavljen Ministarstvu rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu – Ministarstvo).

Preporuke:

- ***u cilju jačanja unutarnjih kontrola poduzeti aktivnosti na uspostavljanju funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima;***
- ***unutarnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih djelatnika provoditi sukladno člancima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 75. Statuta.***

Za ostale utvrđene nedostatke i slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola dane su odgovarajuće preporuke u dijelovima izvješća u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Unutarnja revizija

Prema važećim zakonskim propisima, Bolnica je bila dužna uspostaviti unutarnju reviziju. Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹² izmijenjen je članak 1. Novim člankom propisano je da se odredbe ovog zakona odnose i na pravne osobe u kojima FBiH, županije ili općine imaju većinski udjel. Sukladno članku 3. Pravilnika o kriterijima za

⁹ Prijem svih sedam zaposlenika izvršen je prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u studenom 2018. godine, kojim je propisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obveznog javnog oglašavanja.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 101/16

uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH¹³ Bolnica ispunjava kriterije za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju.

Preporuka:

- *uspostaviti funkciju unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.*

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE

Financijski plan za 2018. godinu nije sačinjen, a samim tim ni odobren od Upravnog vijeća, što je bila obveza sukladno članku 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 22. Statuta. Također, sukladno članku 65. navedenog Zakona i člancima 22. i 31. Statuta nisu sačinjeni ni usvojeni od strane Upravnog vijeća Plan rada i razvoja i Godišnji program rada za 2018. godinu.

Upravno vijeće ima obvezu podnošenja Izvješća o poslovanju najmanje jednom godišnje osnivaču i Vladi Županije, sukladno članku 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 22. Statuta Bolnice. Do okončanja revizije izvješće Upravnog vijeća nije sačinjeno.

Osim prethodno navedenog, ravnatelj ima obvezu podnošenja Upravnom vijeću Izvješća o radu svakih šest mjeseci, kao i tromjesečnih izvješća o cjelokupnom poslovanju Bolnice, sukladno članku 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članku 31. Statuta. Tijekom 2018. godine predmetna izvješća nisu sačinjavana.

Godišnja financijska izvješća za 2018. godinu Bolnica je sačinila i dostavila Financijsko-informatičkoj agenciji i Ministarstvu, sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Upravno vijeće je 27. 2. 2019. godine donijelo Odluku o usvajanju godišnjeg obračuna za 2018. godinu.

Preporuke:

- *sačinjavati i usvajati Financijski plan, Plan rada i razvoja i Godišnji program rada sukladno članku 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i člancima 22. i 31. Statuta;*
- *osigurati da organi rukovođenja i upravljanja Bolnicom sačinjavaju i podnose izvješće o poslovanju, izvješće o radu i tromjesečno izvješće o cjelokupnom poslovanju sukladno člancima 65. i 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i člancima 22. i 31. Statuta.*

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

6.1 BILANCA USPJEHA

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim financijskim izvješćima za 2018. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 11.884.322 KM. Struktura ostvarenih prihoda iskazana u financijskim izvješćima je sljedeća:

	u KM	
	1. 1.-31. 12. 2018.	1. 1.-31. 12. 2017.
PRIHODI	11.884.322	11.700.781
1. Poslovni prihodi:	11.817.846	11.700.681
1.1. Prihodi od prodaje učinaka	10.319.729	10.250.734
1.2. Ostali poslovni prihodi	1.498.117	1.449.947
2. Financijski prihodi	12.356	100
3. Ostali prihodi i dobiti	54.120	0

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14;

Pravilnikom o računovodstvenim politikama uređena je politika priznavanja prihoda. Prihodi se priznaju ako se mogu pouzdano utvrditi, ako postoji vjerojatnoća naplate, ako je stupanj dovršene transakcije moguće pouzdano izmjeriti i ako se troškovi u vezi s tim uslugama i troškovi potrebni za dovršenje usluga mogu pouzdano utvrditi. Priznavanje prihoda od usluga čiji je ishod moguće pouzdano procijeniti vrši se srazmjerno stupnju dovršenosti usluge na datum bilance. Stupanj izvršenja utvrđuje se srazmjerno nastalim troškovima koji su izravno vezani za pružanje usluge. Iznos tekuće amortizacije doniranih sredstava priznaje se kao prihod u svakom razdoblju sustavno tijekom vijeka uporabe sredstava.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani u visini od 11.817.846 KM su najznačajniji i čine 99,4% ukupno ostvarenih prihoda, od čega se na prihode od prodaje učinaka odnosi iznos od 10.319.729 KM i ostale poslovne prihode iznos od 1.498.117 KM.

U strukturi prihoda od prodaje učinaka najznačajniji su prihodi ostvareni od Zavoda za zdravstveno osiguranje Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: ZZO HBŽ) u iznosu od 9.961.627 KM, od čega je iznos od 9.830.452 KM ostvaren na temelju „Ugovora o pružanju bolničke zdravstvene zaštite za 2018. godinu“. Preostali iznos prihoda ostvarenih od ZZO HBŽ odnosi se na prihode po temelju porodiljnih naknada u iznosu od 79.336 KM i prihode po temelju naknada za bolovanje iznad 42 dana u iznosu od 51.839 KM.

Uvidom u zaključeni „Ugovor o pružanju bolničke zdravstvene zaštite za 2018. godinu“ konstatirali smo da je zaključen 4. 4. 2018. godine, iako je istim definirano da se primjenjuje od 1. 1. 2018. godine. Predmetnim Ugovorom definirana je godišnja naknada za pružene zdravstvene usluge utvrđene Programom bolničke zdravstvene zaštite u iznosu od 9.855.934 KM. Člankom 9. Ugovora definirano je da ugovorena naknada pokriva sve troškove osiguranja usluga za jednu godinu, za svaku osiguranu osobu, što obuhvaća i administrativne i režijske troškove, a godišnja naknada plaćat će se mjesečno u visini 1/12 ugovorenog iznosa. **Zaključeni Ugovor, odnosno Program bolničke zdravstvene zaštite nije sukladan Naredbi o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH i Jedinствenoj metodologiji kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove koju je utvrdilo Upravno vijeće Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH.**

U vezi financiranja zdravstvenih usluga skrećemo pažnju na to da se pružene usluge financiraju u jednakim mjesečnim tranšama, što je definirano Ugovorom (financiraju se programi zdravstvene zaštite), odnosno pružene usluge ne naplaćuju se po jedinici usluge.

Osim navedenog, uvidom u Ugovor i Program bolničke zdravstvene zaštite konstatirali smo da Bolnica pruža usluge laboratorijske dijagnostike za osigurane osobe s područja Općine Livno i usluge fizikalne rehabilitacije za osigurane osobe s područja Livno i Glamoč, te za osigurane osobe s područja Općina Drvar i Bosansko Grahovo koje ne mogu u potpunosti biti izvršene u Domu zdravlja Drvar. Naprijed navedene usluge predstavljaju dio primarne zdravstvene zaštite koja se, sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, pruža u sklopu domova zdravlja i centara za fizikalnu rehabilitaciju koji su organizirani kao dio doma zdravlja. Prema pisanoj izjavi ravnatelja, navedene usluge pruža Bolnica jer domovi zdravlja iz spomenutih općina ne ispunjavaju uvjete u pogledu prostora, kadra i medicinsko-tehničke opreme za pružanje laboratorijske dijagnostike i fizikalne rehabilitacije. Vrijednost ovih usluga, prema godišnjem Ugovoru sa ZZO HBŽ, iznosi 423.360 KM.

Preostali prihodi od prodaje učinaka odnose se na prihode ostvarene na temelju „Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga dijalize koje se financiraju iz sredstava fonda solidarnosti FBiH za 2018. godinu“, zaključenog sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH (u daljnjem tekstu: FZZOIR) za pružene usluge hemodijalize (136.148 KM), prihode ostvarene pružanjem usluga ne osiguranim osobama i osobama iz drugih županija (135.890 KM), prihode ostvarene pružanjem usluga inozemnim osiguranicima (44.718 KM), prihode ostvarene temeljem refundiranih naknada od drugih

zdravstvenih ustanova u kojima dežurstva obavljaju specijalizanti iz Bolnice (32.267 KM) i prihode ostvarene od participacije (9.079 KM).

Uvidom u Ugovor za 2018. godinu sa FZZOIR konstatirali smo da je zaključen 28. 5. 2018. godine, iako je definirano da se primjenjuje od 1. 1. 2018. godine. Pored navedenog prihoda, koji je ostvaren po temelju pruženih usluga hemodijalize, FZZOIR je također tijekom 2018. godine financirao lijekove i potrošni materijal iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH, koja su utvrđena Odlukom o Listi lijekova Fonda solidarnosti FBiH¹⁴ (lijekovi i potrošni materijali koji se koriste u tretmanu hemodijalize, lijekovi za terapiju malignih neoplazmi – citostatici itd.). Predmetne lijekove i potrošni materijal Bolnica nabavlja izravno od dobavljača FZZOIR, a on vrši plaćanje obveza prema sačinjenim izvješćima i pratećoj dokumentaciji. **Nije prezentirana odgovarajuća knjigovodstvena i pomoćna evidencija na temelju koje bi se moglo utvrditi stvarno stanje predmetnih lijekova u Bolnici. Bolnica nema evidentiranu tuđu robu u okviru izvanbilančne evidencije, niti u Bilanci stanja na poziciji Izvanbilančna evidencija ima iskazanu vrijednost tuđe robe koja se na datum bilance nalazila u Bolnici. Iako se radi o poslovnim događajima vezanim za tuđu robu, koji u trenutku nastanka nemaju utjecaja na promjene u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha, smatramo da je iste trebalo evidentirati u okviru izvanbilančne evidencije sukladno članku 65. Pravilnika o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za gospodarska društva¹⁵ i iskazati u Bilanci stanja, kako bi se mogle osigurati dodatne informacije o korištenju tuđe robe.**

Ostali poslovni prihodi, koji su iskazani u iznosu od 1.498.117 KM, odnose se na: prihode od Vlade HBŽ (470.000 KM), prihode od ZZO HBŽ (461.261 KM), prihode po temelju prekida specijalizacije specijalizanata koji su napustili Bolnicu, a nisu ispoštovali ugovorene obveze (232.494 KM), prihode od donacija vezanih za sredstva – prijenos s odgođenih prihoda (329.466 KM) i ostale poslovne prihode (4.896 KM).

Prihodi od Vlade HBŽ, najvećim dijelom, u iznosu od 420.000 KM, ostvareni su temeljem Odluke o usvajanju programa utroška sredstava tekućeg transfera „Potpore zdravstvenim institucijama“ utvrđenog Proračunom HBŽ za 2018. godinu Ministarstvu rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih Hercegbosanske županije, koju je 5. 3. 2018. godine donijela Vlada HBŽ. Predmetnom Odlukom Bolnici se dodjeljuju navedena sredstva u svrhu potpore ostvarivanja prava iz novih kolektivnih ugovora koji su stupili na snagu u 2018. godini (na datum bilance od ukupno evidentiranih potraživanja u iznosu od 420.000 KM nije naplaćena samo posljednja rata za prosinac 2018. godine u iznosu od 35.000 KM). Preostali iznos prihoda u iznosu od 50.000 KM ostvaren je temeljem Odluke o raspodjeli financijskih sredstava zdravstvenim ustanovama, koju je 14. 9. 2018. godine donijela Vlada HBŽ, a kojom se Bolnici dodjeljuju navedena sredstva u svrhu hitne financijske pomoći (uplata dijela doprinosa iz ranijeg razdoblja i plaćanje dijela duga dobavljačima).

Prihodi od ZZO HBŽ najvećim dijelom, u iznosu od 400.000 KM, ostvareni su temeljem Odluke koju je 4. 4. 2018. godine donio ravnatelj ZZO HBŽ, a kojom se Bolnici odobrava jednokratna financijska potpora u navedenom iznosu. Nadalje, iznos od 57.000 KM prihoda od ZZO HBŽ ostvaren je temeljem Sporazuma o reguliranju međusobnih odnosa u vezi pružanja usluga iz područja oftamologije zaključenog 5. 9. 2018. godine sa ZZO HBŽ. Evidentirani prihod odnosi se na obavljene operativne zahvate iz područja oftamologije.

Preporuke:

- ***poduzeti aktivnosti prema Zavodu zdravstvenog osiguranja Hercegbosanske županije kako bi se osiguralo zaključivanje Ugovora o pružanju bolničke zdravstvene zaštite, sukladno odredbama Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH i Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove;***

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 3/18

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 82/10

- *tuđu robu evidentirati i iskazivati u okviru izvanbilančne evidencije, sukladno članku 65. Pravilnika o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za gospodarska društva.*

6.1.1.2 Financijski prihodi

Financijski prihodi iskazani su u iznosu od 12.356 KM. Strukturu financijskih prihoda čine: prihodi od zateznih kamata (12.201 KM), prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (142 KM) i prihodi od redovnih kamata (13 KM).

6.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 54.120 KM. Strukturu ostalih prihoda i dobitaka čine: prihodi od naplaćene štete po temelju Sporazuma o naknadi štete, zaključenog 16. 10. 2018. godine s dobavljačem Henkel BH d.o.o. Sarajevo (28.499 KM), prihodi po temelju otpisanih obveza prema dobavljačima (24.976 KM) i ostali prihodi (645 KM).

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim financijskim izvješćima za 2018. godinu iskazani su rashodi u iznosu od 12.291.892 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 513.284 KM ili 4,4%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na poziciju Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima, koji su iskazani u 2018. godini za 426.108 KM više u odnosu na prethodnu godinu.

Struktura iskazanih rashoda prikazana je u sljedećoj tabeli:

	u KM	
	1. 1.-31. 12. 2018.	1. 1.-31. 12. 2017.
RASHODI	12.291.892	11.779.238
Poslovni rashodi:	12.149.815	11.750.831
Materijalni troškovi	1.729.433	1.724.678
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	9.424.720	8.936.699
Troškovi proizvodnih usluga	126.414	185.985
Amortizacija	581.198	637.047
Nematerijalni troškovi	288.050	266.422
Financijski rashodi	26.295	18.923
Ostali rashodi i gubici	112.138	9.484
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka	3.644	0

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 12.149.815 KM i veći su za 398.894 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi u iznosu od 1.729.433 KM odnose se na: utrošene lijekove, potrošni i sanitetski materijal (699.980 KM), utrošene reagense (458.687 KM), energiju i gorivo (252.306 KM), utrošenu hranu i prehrambene namirnice (194.815 KM), utrošeni materijal za čišćenje (47.644 KM), uredski materijal (27.923 KM), utrošeni kisik (19.078 KM), troškove tehničkog materijala (17.065 KM), utrošene rezervne dijelove (9.660 KM), otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (2.275 KM).

Iskazane rashode reagensa i kisika ne možemo potvrditi iz razloga što se knjigovodstveno evidentiranje nabavljenih količina reagensa i kisika ne vrši sukladno zahtjevima MRS 2 – Zalihe i Pravilniku o računovodstvenim politikama, što je detaljnije obrazloženo u točki 6.2.2.1 Izvješća.

Iskazani troškovi energije i goriva odnose se na: troškove električne energije (150.893 KM), troškove toplinske energije (49.634 KM), troškove goriva (44.814 KM) i troškove mazut ulja i ulja za

loženje (6.965 KM). Bolnica nema usvojen akt koji bi regulirao uporabu službenih vozila i kontrolu utroška goriva. Bolnica raspolaže sa sedam vozila, od kojih se pet koristi za prijevoz pacijenata, jedno vozilo koristi ravnatelj (nije prezentiran akt, odluka ili rješenje, kojim se predmetno vozilo dodjeljuje njemu na korištenje), a jedno vozilo je za potrebe službe nabave. Nisu prezentirani PN-4 obrasci, kao ni dokumentacija koja bi potvrdila da se provodi kontrola potrošnje goriva.

Preporuka:

- **potrebno je donijeti unutarnji akt kojim će se regulirati uporaba službenih vozila i normativi utroška goriva, te sukladno istima provoditi kontrolu potrošnje goriva.**

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja iskazani su u iznosu od 9.424.720 KM. Navedeni troškovi čine 77,6% ukupnih poslovnih rashoda. Struktura iskazanih troškova plaća i ostalih primanja prikazana je u sljedećoj tabeli:

	u KM	
	1. 1.-31. 12. 2018.	1. 1.-31. 12. 2017.
TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH OSOBNIH PRIMANJA	9.424.720	8.936.699
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	8.099.579	7.673.471
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	1.001.739	962.397
Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama	323.402	300.831

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima iskazani su u iznosu od 8.099.579 KM. Najviša neto plaća isplaćena u 2018. godini iznosila je 6.348 KM, najniža 407 KM, dok je prosječna neto plaća iznosila 1.023 KM.

S obzirom na to da Pravilnik o sistematizaciji poslova i radnih zadataka datira iz 1988. godine, a Pravilnik o radu iz 2000. godine (izmjene i dopune 2002. godine), predmetni akti nisu usuglašeni s važećim zakonskim propisima koji reguliraju obračun plaća i naknada, odnosno sa Zakonom o radu¹⁶ i kolektivnim ugovorima.¹⁷ Obračun plaća i naknada vršen je sukladno odredbama kolektivnih ugovora. Iskazani troškovi plaća i naknada plaća veći su u odnosu na prethodnu godinu za 426.108 KM, što je posljedica stupanja na snagu kolektivnih ugovora kojima je od 1. 3. 2018. godine u primjeni neto satnica koja je povećana sa dotadašnjih 2,00 KM na 2,24 KM, te povećani koeficijenti složenosti posla za doktore i stomatologe za 0,5 i servirke i spremačice za 0,1.

Plaća za obavljene rad i vrijeme provedeno na radu sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće na radni učinak (ukoliko je ostvaren) i uvećane plaće sukladno Zakonu o radu i važećim kolektivnim ugovorima (uvećanje po temelju posebnih uvjeta rada). Osnovna plaća zaposlenika predstavlja umnožak neto satnice, mjesečnog fonda sati i odgovarajućeg koeficijenta složenosti u koji je razvrstano zvanje i poslovi zaposlenika. Osnovna plaća zaposlenika povećava se za svaku godinu radnog staža za 0,5%, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%. Uvećanje plaće po temelju posebnih uvjeta rada (tzv. dodaci) predviđeno kolektivnim ugovorima iznosi: 5% svim zaposlenicima na bolničkim odjelima i službama, 7% zaposlenicima na odjelu intenzivne njege i 10% zaposlenicima koji rade sa ionizirajućim zračenjima i neuropsihijatrijskom odjelu. Osnovna plaća se uvećava i na ime dodataka za: znanstveni stupanj doktora znanosti 10%, znanstveni stupanj magistra znanosti 5% i na stečeni naziv primarius 5%. Rukovoditeljima svih organizacijskih odjela (ravnatelju i šefovima odjela, kao i glavnim medicinskim sestrama), pored redovnih stručnih poslova, utvrđen je položajni dodatak u iznosu od 10% osnovne plaće radnika i on se ne isključuje u odnosu na dodatke stečene na ime znanstvenog stupnja. Na osnovnu plaću obračunavaju se i naknade za dežurstvo i to: 9% od osnovne plaće za dežurstvo radnim danom, 13,5% za dežurstvo u danima vikenda i 18% za dežurstvo blagdanom. Naknada za pripravnost obračunava se u visini od 30% od naknade za dežurstvo.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

¹⁷ Do 1. 3. 2018. godine u primjeni je bio Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije. Od 1. 3. 2018. u primjeni su Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije i Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika – doktora medicine i stomatologije u djelatnosti zdravstva na području Hercegbosanske županije.

Plaća ravnatelja regulirana je kolektivnim ugovorima i Odlukom Upravnog vijeća o reguliranju radno-pravnog statusa ravnatelja od 22. 12. 2017. godine. Odluka je donesena sukladno članku 22. Statuta Bolnice, i istom je definiran koeficijent za obračun plaće 7 za poziciju ravnatelja, te da se naknada za rad kao specijaliste obračunava prema uvjetima radnog mjesta specijaliste interne medicine (koeficijent 4,7), uključujući i dodatke na plaću za posebne uvjete rada. Shodno navedenom, osnovna mjesečna neto plaća ravnatelja za svibanj 2018. godine iznosila je 2.813 KM, a dodaci na osnovu plaća su iznosili neto 3.535 KM, što je ukupno 6.348 KM.

Smatramo da je plaća ravnatelja neprimjereno veća u odnosu na plaće rukovoditelja ostalih organa i institucija, a posebno imajući u vidu tešku financijsku situaciju u kojoj se Bolnica nalazi.

Osim naprijed navedenog, sa zaposlenima nisu zaključeni ugovori o radu usklađeni sa Zakonom o radu, što je bila obveza sukladno članku 178., stavu 1. istoga Zakona.

Preporuke:

- **donijeti Pravilnik o sistematizaciji poslova i radnih zadataka;**
- **usuglasiti Pravilnik o radu sa Zakonom o radu i kolektivnim ugovorima, te ponuditi zaposlenicima ugovore o radu usuglašene s navedenim aktima.**

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.001.739 KM. U strukturi navedenih troškova najznačajniji su: naknade za topli obrok (621.460 KM), naknade za prijevoz s posla i na posao (163.770 KM), naknade za odvojeni život (85.388 KM), naknade za stručno usavršavanje i osposobljavanje (37.586 KM), naknade u slučaju smrti (31.697 KM), otpremnine prilikom odlaska u mirovinu (22.987 KM), dnevnice za službena putovanja (10.910 KM), jubilarne nagrade zaposlenima (9.200 KM).

Naknade za topli obrok iskazane su u iznosu od 621.460 KM. Obračun i isplata su vršeni u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

U okviru iskazanih naknada za topli obrok iskazan je iznos od 23.927 KM koji se odnosi na naknade za službena putovanja koje se isplaćuju iz blagajne, a evidentiraju se u knjigovodstvenoj evidenciji kao troškovi toplog obroka. Odlukom Ravnatelja od 21. 5. 2014. godine definirano je pravo na naknadu za službena putovanja medicinskom osoblju i vozačima koji idu na službeni put u pratnji pacijenata prilikom prijevoza pacijenata u druge medicinske centre izvan Županije. **Predmetnom Odlukom je definirana različita visina naknade za službeno putovanje u ovisnosti od odredišta (Mostar, Sarajevo, Tuzla, Banja Luka, Split, Zagreb), te u ovisnosti od osoblja koje je upućeno kao pratnja (vozač, doktor medicine, doktor medicine specijalista, medicinska sestra/tehničar, anestetičar). Utvrđene naknade kreću se u rasponu od 10 KM do 100 KM. Primjerice, za službeni put (pratnju pacijenta) u Banju Luku isplaćuju se naknade: vozač 10 KM, medicinska sestra 10 KM, anestetičar 25 KM, doktor medicine 50 KM, doktor medicine specijalista 100 KM. Prilikom obračuna i isplate istih ne vodi se računa koliko se provelo na službenom putovanju, niti se za službeni put popunjava putni nalog. Za dane provedene na službenom putu po temelju pratnje pacijenata zaposlenicima se također isplaćuje i topli obrok (1%), iako je važećim propisima regulirano da se dnevnicama i naknada za topli obrok međusobno isključuju. Razlika između vrijednosti jedne dnevnice (25 KM) i stvarno isplaćene naknade nije tretirana kao oporezivi dohodak od nesamostalne djelatnosti. Naprijed navedeno nije sukladno članku 11. Zakona o doprinosima¹⁸, članku 10. stavu 2. Zakona o porezu na dohodak¹⁹ i članku 4., stavu 5. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,²⁰ kao ni odredbama Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja.²¹ Osim toga, smatramo da nije primjereno ni opravdano isplaćivati naknade za službena putovanja u neto iznosima koji su i do četiri puta veći od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa naknada za službena putovanja.**

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 3/18, 30/18

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 44/16, 50/16

Preporuke:

- *preispitati osnovanost isplate naknade za topli obrok u 2018. godini za dane kada je izvršena isplata dnevnica za službena putovanja i sukladno konstatiranom poduzeti adekvatne aktivnosti;*
- *službena putovanja vršiti na temelju naloga za službena putovanja, a naknadu za obavljene službeni put obračunavati i isplaćivati sukladno Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja;*
- *obračun i uplatu pratećih poreza i doprinosa na naknade za službena putovanja (pratnja pacijenata), utvrđene u iznosima većim od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa, vršiti sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.*

Naknade za prijevoz s posla i na posao iskazane su u iznosu od 163.770 KM. Predmetne naknade obračunavaju se i isplaćuju na temelju pojedinačnih Odluka ravnatelja za zaposlene koji ostvaruju pravo na naknadu u visini dnevne karte javnog prijevoznika za danu relaciju. Zaposlenici svoja prava ostvaruju na temelju potvrde o mjestu stanovanja, izjave zaposlenika i potvrde prijevoznika o visini karte.

Naknade za odvojeni život iskazane su u iznosu od 85.388 KM. Obračun i isplata predmetnih naknada vrši se za specijalizante Bolnice sukladno važećim kolektivnim ugovorima kojima je definirano da zaposlenik koji je privremeno upućen na rad izvan mjesta prebivališta njegove obitelji, ima pravo na mjesečnu naknadu troškova zbog odvojenog života od obitelji u visini od 50% prosječne plaće ostvarene u FBiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku (cca 440 KM). Naknade se isplaćuju specijalizantima Bolnice uz plaću, a na platnoj listi se iskazuju kao naknada za odvojeni život u iznosu od 300 KM, a ostatak do 50% prosječne plaće iskazuje se kao naknada za trošak smještaja, dok je u knjigovodstvu evidentirana u cijelosti kao naknada za odvojeni život. Predmetne naknade nisu tretirane kao oporezivi dohodak od nesamostalne djelatnosti, **što nije sukladno članku 11. Zakona o doprinosima, članku 10., stavu 2. Zakona o porezu na dohodak i članku 4., stavu 5. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.**

Preporuka:

- *obračun i uplatu pratećih poreza i doprinosa na naknade za odvojeni život vršiti sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.*

Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama iskazani su u iznosu od 323.402 KM. Najveći dio, u iznosu od 307.944 KM, odnosi se na naknade po temelju ugovora o djelu, dok se iznos od 15.458 KM odnosi na naknade članovima Upravnog vijeća.

Prema dostavljenom pregledu, tijekom 2018. godine zaključeno je 48 ugovora o djelu, od čega se 40 ugovora o djelu odnosi na ugovore o djelu zaključene s vanjskim suradnicima za pružanje medicinskih zdravstvenih usluga u Bolnici, što predstavlja redovne poslove Bolnice (poslovi specijaliste anesteziologa, specijaliste patološke anatomije, specijaliste onkologa, specijaliste radiologa, specijaliste ginekologa, specijaliste neuropedijatra, medicinskih sestara/tehničara na raznim odjelima). Trošak neto naknada po predmetnim ugovorima iskazan je u iznosu od 288.643 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da unutarnjim aktima Bolnice nisu regulirani predmeti ugovora o djelu i zaključivanje istih. Također, nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se moglo utvrditi na koji način se vrši izbor angažiranih osoba temeljem ugovora o djelu. Ugovorima o djelu zaključenim s doktorima medicine specijalistima definirane su pojedinačne vrijednosti naknada u iznosima od 125 KM do 400 KM po dolasku (radnom danu), te u iznosima od 1.000 KM do 1.800 KM na mjesečnoj razini. Ugovorima o djelu zaključenim s medicinskim sestrama/tehničarima nije definirana visina naknade, nego je definiran obračun naknade kao da se radi o ugovoru o radu (primjena važećeg koeficijenta i osnovice za dano radno mjesto, sukladno važećim kolektivnim ugovorima), tako da se obračun i isplata vrši u ovisnosti od obavljenog posla. Obračun naknada se vrši na temelju evidencije prisustva angažiranog osoblja koju vodi glavni tehničar Bolnice. Ugovori o djelu nisu zaključivani jednokratno, najčešće se zaključuju na tri ili šest mjeseci, a nakon isteka roka važenja zaključuju se ponovo na isti rok. Predmeti ugovora o djelu nisu regulirani Zakonom o radu i unutarnjim aktima

Bolnice, nego su uređeni posebnim zakonom, Zakonom o obveznim odnosima.²² Ovim Zakonom definirano je da se ugovori o djelu zaključuju za jasno definirane, dakle, konkretne poslove koji traju određeno vrijeme, dok se za obavljanje poslova koji su sistematizirani i spadaju u redovnu djelatnost, izvršitelji angažiraju sukladno Zakonu o radu. **Naprijed navedeni nalazi u vezi s ugovorima o djelu ukazuju da oni nisu zaključeni sukladno odredbama Zakona o obveznim odnosima i Zakona o radu. Shodno navedenome, ne možemo potvrditi utemeljenost zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji se obavljaju kontinuirano tijekom cijele godine (npr. pružanje zdravstvenih usluga od doktora raznih specijalnosti).**

Preporuka:

- **ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, s jasno definiranim poslovima, sukladno zakonskim i drugima propisima.**

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 126.414 KM. U okviru proizvodnih usluga najznačajniji su troškovi usluga tekućeg održavanja (86.704 KM) i troškovi usluga investicijskog održavanja (10.449 KM).

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 581.198 KM. Na troškove amortizacije, obračunane na donirana stalna sredstva, odnosi se iznos od 329.466 KM, a na amortizaciju stalnih sredstava kupljenih iz vlastitih izvora odnosi se iznos od 251.732 KM.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 288.050 KM. Struktura nematerijalnih troškova prikazana je u sljedećoj tabeli:

	u KM	
	1. 1.-31. 12. 2018.	1. 1.-31. 12. 2017.
NEMATERIJALNI TROŠKOVI	288.050	266.422
Troškovi komunalnih usluga	89.264	44.229
Troškovi vodne naknade i porez za zaštitu od prirodnih i dr. nesreća	50.136	47.596
Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	34.103	35.697
Troškovi sudskih sporova	33.955	18.033
Troškovi zdravstvenih usluga	20.763	3.694
Troškovi osiguranja vozila	4.373	2.457
Troškovi platnog prometa	2.540	2.054
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	25.913	25.489
Troškovi procjene i projektiranja	13.232	10.395
Troškovi ugostiteljskih usluga	2.585	2.385
Ostali nematerijalni troškovi	11.186	74.393

U okviru troškova komunalnih usluga evidentiran je iznos od 22.001 KM koji se odnosi na izvršene radove priključenja zgrade Psihijatrije i Neurologije na kanalizacijski sustav, i iznos od 20.838 KM koji se odnosi na izvođenje radova novog priključka fekalne i oborinske kanalizacije za potrebe svih građevinskih objekata Bolnice. **Izvršeni radovi nemaju karakter rashoda razdoblja, nego predstavljaju sastavni dio troška građevinskih objekata koje je trebalo evidentirati kao stalno sredstvo sukladno zahtjevima MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema*. Za iznos od ukupno 42.839 KM precijenjeni su rashodi i podcijenjena stalna sredstva.**

Iskazani troškovi ostalih neproizvodnih usluga u cijelosti se odnose na troškove zbrinjavanja lijekova i ostalog medicinskog otpada.

²² „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 42/11

Preporuka:

- *troškove koji se mogu izravno pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u stanje za namjeravanu uporabu priznati kao stalno sredstvo sukladno MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.*

6.1.2.2 Financijski rashodi

Financijski rashodi iskazani su u iznosu od 26.295 KM. Struktura financijskih rashoda je sljedeća: zatezne kamate iz dužničko-vjerovničkih odnosa (20.634 KM), zatezne kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode (4.883 KM) i negativne tečajne razlike (778 KM).

6.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 112.138 KM. Najvećim dijelom se odnose na vrijednosno usklađivanje potraživanja starijih od 12 mjeseci u iznosu od 61.732 KM i na troškove naknada isplaćenih bivšim zaposlenicima Bolnice na temelju izvansudskih nagodbi (izmirenje naknade štete na ime umanjenja mirovine zaposlenika, a zbog neuplaćenih doprinosa na vrijeme) u iznosu od 50.185 KM.

6.1.3 Financijski rezultat

U 2018. godini iskazan je negativan financijski rezultat (gubitak) u iznosu od 407.570 KM.

Međutim, ne možemo potvrditi iskazani financijski rezultat jer Bolnica:

- nije vrijednosno uskladila, odnosno evidentirala na teret rashoda potraživanja starija od 12 mjeseci u iznosu od 227.659 KM, sukladno odredbama *Okvira za sastavljanje i prezentiranje financijskih izvješća* (točka 6.2.2.3 Izvješća),
- nije izvršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno izvršila procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, sukladno odredbama MRS 36 – *Umanjenje imovine*. Posebno ističemo da su u okviru stalnih sredstava iskazana materijalna sredstva u pripremi u iznosu od 695.541 KM koja datiraju unazad 25 i više godina (točka 6.2.1 Izvješća),
- nije izvršila rezerviranja za izvjesne sudske sporove, sukladno odredbama MRS 37 – *Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina* (točka 8. Izvješća).

Osim naprijed navedenog, obavljenom revizijom konstatirali smo da Bolnica konstantno od 2007. godine ostvaruje gubitak. Mjesečne doznake sredstava ZZO HBŽ i vlastiti prihodi nisu dovoljni za izmirenje dospjelih obveza i pokriće svih troškova poslovanja.

Upravni odbor je 27. 2. 2019. godine donio Odluku o usvajanju godišnjeg obračuna za 2018. godinu za potrebe predaje financijskih izvješća, ali nije donesena Odluka o načinu pokrivanja gubitka sukladno članku 22. Statuta.

Člankom 41. Zakona o ustanovama²³ definirano je da osnivač (Skupština Županije) supsidijarno odgovara za obveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno. Kada je osnivač odgovoran za obveze ustanove, dužan je pokriti višak rashoda nad prihodima u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna, te ako je ustanova za dvije uzastopne godine iskazala višak rashoda nad prihodima razriješiti predsjednika i članove Upravnog vijeća, u kojem slučaju je Upravno vijeće dužno razriješiti ravnatelja. U vezi s navedenim ističemo da je člankom 69. Statuta definirano da osnivač ima dužnost da pokriva gubitak, a člankom 78. Statuta je predviđeno da će Upravno vijeće, u situacijama kada Bolnica posluje s gubitkom, nakon usvajanja završnog računa uputiti zahtjev osnivaču za pokrivanje gubitka sukladno županijskom Zakonu o ustanovama,²⁴ kojim je

²³ „Sl. list RBiH“, br. 6/92, 8/93, 13/94

²⁴ „Sl. novine Hercegbosanske županije“, br. 10/98

definirano da osnivač ustanove solidarno i neograničeno odgovara za njene obveze. Upravno vijeće nije postupilo sukladno članku 78. Statuta za 2018. godinu, kao ni u prethodnim razdobljima kad je Bolnica ostvarivala gubitak.

Također, sukladno odredbama Rješenja o utemeljenju zdravstvene ustanove za obveze Bolnice u pravnom prometu osnivač odgovara solidarno i neograničeno.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti prema osnivaču u cilju njegovog uključivanja u rješavanje financijskih problema i nelikvidnosti Bolnice, kako bi se osigurao daljnji nesmetani rad Bolnice, sukladno članku 41. Zakona o ustanovama i člancima 69. i 78. Statuta.*

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Na datum bilance knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava iskazana je u sljedećim iznosima:

	u KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
STALNA SREDSTVA	5.944.991	6.196.966
Nematerijalna sredstva	9.652	12.870
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.917.620	6.166.477
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	17.719	17.619

Stalna sredstva početno se vrednuju i iskazuju se po trošku nabave sukladno članku 4. Pravilnika o računovodstvenim politikama. Nakon početnog priznavanja, pojedino stalno sredstvo iskazuje se po njegovom trošku nabavke, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje.

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 9.652 KM (nabavne vrijednosti 12.870 KM, ispravke vrijednosti 3.218 KM), a čine ih računalni programi.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2018. godini daju se u sljedećoj tabeli:

u KM								
R. b.	Opis	Zemljišta	Zgrade	Postrojenja i oprema	Alati, pogon. i ured. namj.	Transp. sredstva	Materijalna sredstva u pripremi	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7	8 (2 do 7)
1	Nabavna vrijednost							
	na dan 1. 1. 2018. g.	115.533	7.588.862	7.990.017	291.906	574.360	1.042.241	17.602.918
	- izravna povećanja u 2018. g.			189.837	1.961		137.545	329.343
	- prijenos sa pripreme		258.539				(258.539)	
	- otuđenje i rashodovanje			(129.944)	(2.643)			(132.587)
	- ostalo				14			14
	na dan 31. 12. 2018. g.	115.533	7.847.401	8.049.910	291.238	574.360	921.247	17.799.688
2	Akumulirana amortizacija							
	na dan 1. 1. 2018. g.		3.797.543	6.980.559	224.380	433.960		11.436.441
	- amortizacija za 2018. g.		119.360	419.337	11.203	28.080		577.980
	- otuđenje i rashodovanje			(129.944)	(2.423)			(132.367)
	- ostalo				14			14
	na dan 31. 12. 2018. g.		3.916.903	7.269.952	233.174	462.040		11.882.068
3	Neto knjigovodstvena vrijednost							
	na dan 1. 1. 2018. g.	115.533	3.791.319	1.009.458	67.526	140.400	1.042.241	6.166.477
	na dan 31. 12. 2018. g.	115.533	3.930.498	779.958	58.064	112.320	921.247	5.917.620

U okviru ove grupe karakteristične su sljedeće pozicije:

- **Zemljišta** su iskazana u iznosu od 115.533 KM, a odnose se na zemljište ispod i oko građevinskih objekata Bolnice.
- **Građevinski objekti** iskazani su u iznosu od 3.930.498 KM (nabavne vrijednosti 7.847.401 KM, ispravke vrijednosti 3.916.903 KM), a odnose se na zgrade u kojima Bolnica obavlja zdravstvenu djelatnost.

U 2018. godini evidentirano je povećanje građevinskih objekata u iznosu od 258.539 KM, koje se odnosi na okončanu investiciju u zgradu Psihijatrije i Neurologije koja je aktivirana 1. 8. 2018. godine. Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za iznos obračunane amortizacije (119.360 KM).

Najveći dio građevinskih objekata odnosi se na: Glavni medicinski objekt u iznosu od 2.442.473 KM (nabavne vrijednosti 4.607.507 KM, ispravke vrijednosti 2.165.034 KM) i Zgradu interne medicine u iznosu od 725.979 KM (nabavne vrijednosti 1.488.927 KM, ispravke vrijednosti 762.948 KM).

- **Postrojenja i oprema** iskazani su u iznosu od 779.958 KM (nabavne vrijednosti 8.049.910 KM, ispravke vrijednosti 7.269.952 KM), a čine ih medicinski aparati i uređaji, strojevi, alati i pumpe, uredska oprema, telefonske centrale s pripadajućim uređajima, oprema za grijanje, ventilaciju i rashladni uređaji, rasvjeta i ostali uređaji.

U 2018. godini evidentirano je povećanje u iznosu od 189.837 KM, od čega se najveći dio, u iznosu od 177.387 KM, odnosi na medicinske aparate i uređaje.

Smanjenje postrojenja i opreme izvršeno je za iznos obračunane amortizacije (419.337 KM) i iznos rashodovane, ranije u potpunosti otpisane opreme (129.944 KM).

- **Alati, pogonski i uredski namještaj** iskazani su u iznosu od 58.064 KM (nabavne vrijednosti 291.238 KM, ispravke vrijednosti 233.174 KM), a čine ih alati, uredski namještaj, namještaj za medicinske potrebe, radni pultovi, ormarići i dr.

U 2018. godini evidentirano je povećanje u iznosu od 1.961 KM. Smanjenje ove imovine izvršeno je za iznos obračunane amortizacije (11.203 KM) i iznos rashodovanih alata, inventara i uredskog namještaja od 220 KM (nabavne vrijednosti 2.643 KM, ispravke vrijednosti 2.423 KM).

- **Transportna sredstva** iskazana su u iznosu od 112.320 KM (nabavne vrijednosti 574.360 KM, ispravke vrijednosti 462.040 KM). U 2018. godini nije bilo povećanja ove imovine, a smanjenje transportnih sredstava evidentirano je za iznos obračunane amortizacije (28.080 KM).

- **Materijalna sredstva u pripremi** iskazana su u iznosu od 921.247 KM. U 2018. godini izvršeno je povećanje materijalnih sredstava u pripremi u iznosu od 137.545 KM (ulaganja u izgradnju Zgrade Psihijatrije i Neurologije) i smanjenje u iznosu od 258.539 KM (aktiviranje Zgrade Psihijatrije i Neurologije).

Iskazana materijalna sredstva u pripremi na datum bilance prenose se iz prethodnih razdoblja. Dio materijalnih sredstava u pripremi u iznosu od 225.706 KM odnosi se na izradu projektne dokumentacije za izgradnju operacijskog bloka, izgradnja kojega se planira kada se osiguraju sredstva za isti.

Za preostali dio materijalnih sredstava u pripremi, u iznosu od 695.541 KM, nije prezentirana dokumentacija temeljem koje su ista evidentirana (prema izjavi odgovornih osoba radi se o ulaganjima starim 25 i više godina), kao ni na što se navedena ulaganja odnose, zbog čega za navedeni iznos ne možemo potvrditi vrijednost iskazanih stalnih sredstava na datum bilance. Osim toga, navedeno nije sukladno paragrafu 46. Okvira za sastavljanje i prezentiranje financijskih izvješća.

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva, iskazana u iznosu od 17.719 KM, odnose se na knjige u knjižnici i djela likovnih umjetnika.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, i to za svako pojedinačno sredstvo. Stope amortizacije koje Bolnica primjenjuje su sljedeće:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
- software	4	25,00
- građevinski objekti	67	1,50
- medicinski aparati i uređaji	5	20,00
- uredska i ostala oprema	5	20,00
- alati, inventar i uredski namještaj	9,09	11,00
- transportna sredstva	5	20,00
- knjige u knjižnici	-	0,000
- djela likovnih umjetnika	-	0,000

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Bolnica na datum bilance nije vršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, sukladno paragrafu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS 36 – *Umanjenje imovine*. **S obzirom na to da imovina predstavlja značajnu stavku u Bilanci stanja Bolnice, ne možemo potvrditi da su financijska izvješća sastavljena sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, MRS i MSFI.**

Vlasništvo nad nekretninama

Uvidom u prezentirane zemljišnoknjižne izvratke konstatirali smo da je dio nekretnina uknjižen kao općenarodna imovina, a dio kao vlasništvo Rimo-katoličke crkve „Svih Svetih“ u Livnu. U prethodnom razdoblju poduzete su određene aktivnosti kako bi se u zemljišno-knjižnim izvadcima predmetne nekretnine upisale na Bolnicu, međutim do okončanja revizije one nisu završene.

Hipoteke i založno pravo

Bolnica nema ograničenja u raspolaganju imovinom jer nisu dane hipoteke ni založna prava na imovinu.

Preporuke:

- **izvršiti uvid u dokumentaciju temeljem koje su evidentirana materijalna sredstva u pripremi u iznosu od 695.541 KM, kako bi se utvrdio njihov status i procijenila sadašnja vrijednost;**
- **na datum bilance vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, sukladno zahtjevima MRS 36 – Umanjenje imovine;**
- **nastaviti aktivnosti vezane za uknjižbu nekretnina kod nadležnog suda.**

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilance iskazane su sljedeće zalihe:

	u KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
ZALIHE	58.386	87.835
Sirovine, materijal i rezervni dijelovi	54.322	83.774
Dani predujmovi	4.064	4.061

Zalihe sirovina, materijala i rezervnih dijelova vrednuju se po nabavnoj vrijednosti (trošku nabave). U trošak zaliha uključuju se svi troškovi nabave i drugi troškovi koji su nastali dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Troškovi zaliha sitnog inventara i rezervnih dijelova iskazuju se metodom 100% otpisa. Najveći dio iskazanih zaliha odnosi se na zalihe lijekova, potrošnog i sanitetskog materijala u iznosu od 38.935 KM.

Evidentiranje (zaduženje i razduženje) zaliha u financijskom knjigovodstvu sustavno je uvezano s materijalnim knjigovodstvom. Utrošak zaliha evidentira se u materijalnom knjigovodstvu na tjednoj razini na temelju pojedinačnih Izvješća o utrošku zaliha dostavljenih od pojedinačnih odjela – službi.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatirali smo da se za cjelokupnu nabavljenu količinu reagensa i kisika izravno terete rashodi razdoblja bez zaduživanja zaliha. Navedeni način evidentiranja predmetnih zaliha nije sukladan zahtjevima MRS 2 – *Zalihe* i Pravilniku o računovodstvenim politikama. Tijekom 2018. godine u knjigovodstvenoj evidenciji evidentirani su rashodi po temelju nabavljenih reagensa u ukupnom iznosu od 458.687 KM i rashodi po temelju nabavljenog kisika u iznosu od 19.078 KM. Efekte pogrešnog načina evidentiranja nabavljenih reagensa i kisika na financijska izvješća nije moguće utvrditi.

Odlukom od 10. 9. 2014. godine ravnatelj je imenovao Povjerenstvo za kontrolu potrošnje lijekova koje sukladno Rješenju, između ostaloga, ima obvezu da vrši kontinuirani monitoring i periodičnu evaluaciju potrošnje lijekova s ciljem racionalnijeg korištenja i izrađuje izvješća o potrošnji lijekova na mjesečnoj i godišnjoj razini. Tijekom 2018. godine Povjerenstvo je samo izvršilo kontrolu potrošnje lijekova na odjelu Kirurgije, o čemu je sačinjen Zapisnik od 12. 3. 2018. godine. Izvješća Povjerenstva o potrošnji lijekova nisu prezentirana.

Osim prethodno navedenog, Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice definirano je da se najmanje na datum bilance vrši procjena neto prodajne vrijednosti svih zaliha. Bolnica ne prati ročnu strukturu zaliha, niti utvrđuje njihovu neto nadoknadivu vrijednost na datum bilance.

Na temelju navedenog, ne možemo potvrditi da su zalihe vrednovane sukladno zahtjevima iz paragrafa 9. MRS 2 – *Zalihe*, prema kojim se iste vrednuju po trošku ili neto nadoknadivoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je niža. Efekte usklađenja vrijednosti zaliha na financijski rezultat nismo mogli utvrditi.

Preporuke:

- *nabavljene količine reagensa i kisika evidentirati sukladno zahtjevima MRS 2 – Zalihe i odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama;*
- *izvršiti procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha sukladno zahtjevima MRS 2 – Zalihe i Pravilniku o računovodstvenim politikama;*
- *kontrolu potrošnje lijekova provoditi sukladno Odluci o imenovanju Povjerenstva za kontrolu potrošnje lijekova.*

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2018. godine iskazani su u sljedećim iznosima:

	u KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVALENTI	6.442	6.204
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	948	5.208
Transakcijski računi (u stranoj valuti)	5.100	326
Blagajne – domaća valuta	392	668
Blagajna – devize	2	2

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajni.

Transakcijski računi za domaći i inozemni platni promet otvoreni su kod sljedećih banaka: UniCredit Bank d.d. Mostar, Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo i Intesa Sanpaolo Banka d.d. Sarajevo.

Blagajne – domaća valuta odnosi se na glavnu blagajnu i blagajnu organizacijskih dijelova Bolnice. Visina blagajničkog maksimuma utvrđena je Odlukom ravnatelja od 25. 9. 2015. godine i iznosi 1.500 KM.

Pravilnikom o blagajničkom poslovanju Bolnice definirano je da se u Bolnici vode: glavna blagajna u KM, devizna blagajna i ostale blagajne na temelju ukazane potrebe i odluke ravnatelja, a da se cjelokupni promet

gotovinskih novčanih sredstava evidentira u jednoj KM blagajni i jednoj deviznoj blagajni. Također, definirano je da se ostale blagajne uspostavljaju na temelju odluke ravnatelja i ukazane potrebe.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da Bolnica ima uspostavljene dvije blagajne u KM (Glavna blagajna i Blagajna organizacijskih dijelova) koje funkcioniraju potpuno odvojeno, odnosno imaju karakteristike glavne blagajne. Nije prezentirana odluka ravnatelja o uspostavi blagajne organizacijskih dijelova. U blagajnu organizacijskih dijelova tijekom 2018. godine vršene su uplate po temelju participacije za pružene zdravstvene usluge, a tako prikupljen novac nije se polagao u glavnu blagajnu, nego je korišten za podmirivanje troškova (npr. dnevnice za službena putovanja, naknade za službena putovanja – pratnja pacijenata u druge zdravstvene ustanove, što je detaljnije obrazloženo u točki 6.1.2.1 Izvješća, razni sitni materijalni troškovi). Osim toga, novac prikupljen u glavnoj blagajni od pacijenata po temelju pružanja zdravstvenih usluga najčešće nije polagan na transakcijski račun, nego je korišten za podmirivanje troškova (npr. naknade zaposlenicima u slučaju smrti, jubilarne nagrade, naknade za službena putovanja – pratnja pacijenata, otpremnine prilikom odlaska u mirovinu, izdaci reprezentacije).

Naprijed navedeno nije sukladno članku 20. Zakona o unutarnjem platnom prometu²⁵ i članku 8. Uredbe o uvjetima i plaćanju gotovim novcem²⁶ kojima je definirano da se gotov novac, ostvaren obavljanjem registrirane djelatnosti, treba uplatiti istog dana na svoj transakcijski račun, a najkasnije narednog radnog dana, kao ni članku 3. Pravilnika o blagajničkom poslovanju Bolnice.

Preporuka:

- **blagajničko poslovanje uspostaviti sukladno Pravilniku o blagajničkom poslovanju, a gotov novac ostvaren obavljanjem registrirane djelatnosti polagati na transakcijski račun sukladno članku 20. Zakona o unutarnjem platnom prometu i članku 8. Uredbe o uvjetima i plaćanju gotovim novcem.**

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilance, u financijskim izvješćima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	u KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKT. VREMENSKA RAZGRANIČENJA	678.742	936.874
Kratkoročna potraživanja	678.742	936.874
Potraživanja od prodaje	128.702	125.618
Potraživanja iz specifičnih poslova	217.049	377.194
Druga kratkoročna potraživanja	332.991	434.062

Potraživanja od prodaje iskazana su u neto iznosu od 128.702 KM (bruto 199.472 KM, ispravka vrijednosti potraživanja 70.770 KM) i odnose se na potraživanja po temelju pruženih zdravstvenih usluga. Na potraživanja od fizičkih osoba odnosi se 67.791 KM, a na potraživanja od pravnih osoba 60.911 KM (najveći dio odnosi se na potraživanja od ZZO HBŽ). Bolnica je poslala konfirmacije salda dužnicima sukladno članku 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, putem kojih je potvrđeno 19% potraživanja (dio pravnih osoba nije odgovorio na konfirmacije salda).

Potraživanja iz specifičnih poslova iskazana su u neto iznosu od 217.049 KM (bruto 293.606 KM, ispravka vrijednosti potraživanja 76.557 KM) i u cijelosti se odnose na potraživanja od ZZO HBŽ po temelju pružanja zdravstvenih usluga inozemnim osiguranicima sukladno Međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 332.991 KM (bruto 489.585 KM, ispravka vrijednosti potraživanja 156.594 KM). Struktura je iskazana u sljedećoj tabeli:

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

	u KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
Druga kratkoročna potraživanja	332.991	434.062
Potraživanja od bivših specijalizanata	221.886	95.986
Potraživanja od drugih organa i institucija	105.819	330.338
Akontacije za službena putovanja	3.629	4.571
Ostala kratkoročna potraživanja	1.657	3.167

Potraživanja od bivših specijalizanata odnose se na potraživanja koja su evidentirana na temelju sudskih rješenja, sudskih i izvansudskih nagodbi, a po temelju uplaćenih sredstava specijalizantima za obavljanje specijalizacija, koji su napustili Bolnicu, a da nisu ispoštovali ugovorene obveze. Po ovom temelju u 2018. godini naplaćen je iznos od 56.609 KM.

Potraživanja od drugih organa i institucija odnose se na potraživanja od ZZO HBŽ po temelju naknada za bolovanje iznad 42 dana i naknada za porodiljni dopust u iznosu od 41.912, potraživanja od Vlade HBŽ u iznosu od 35.000 KM i potraživanja od drugih zdravstvenih ustanova po temelju izvršenih dežurstava specijalizanata u iznosu od 28.907 KM.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu od 303.921 ili 31% iskazanih potraživanja. Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice definirano je da se procjena mogućnosti naplate potraživanja provodi najmanje na datum svake bilance, a ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na teret rashoda razdoblja. Prema prezentiranim podacima, od ukupno iskazanih potraživanja na 31. 12. 2018. godine, iznos od 531.580 KM se odnosi na potraživanja starija od 12 mjeseci. U 2018. godini vrijednosno je usklađen, odnosno evidentiran na teret rashoda iznos od 60.260 KM, a iznos od 243.661 KM evidentiran je na teret akumuliranog gubitka temeljem Odluke Upravnog vijeća od 27. 2. 2019. godine. **Preostala potraživanja, starija od 12 mjeseci, u iznosu od 227.659 KM, nisu vrijednosno usklađena, odnosno evidentirana na teret rashoda. Prethodno navedeno nije sukladno paragrafu 33., 37. i 85. Okvira za sastavljanje i prezentiranje financijskih izvješća. Navedeno ima za posljedicu da su rashodi podcijenjeni, a potraživanja i financijski rezultat precijenjen za navedeni iznos.**

Bolnica nije poduzela nikakve aktivnosti u cilju naplate predmetnih potraživanja. Dakle, Bolnica u knjigovodstvenoj evidenciji ne evidentira potraživanja po ročnosti.

Preporuke:

- *iskazana potraživanja vrijednosno uskladiti sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, paragrafu 33., 37. i 85. Okvira za sastavljanje i prezentiranje financijskih izvješća;*
- *osigurati praćenje potraživanja po ročnosti i poduzimati zakonom predviđene aktivnosti u cilju naplate istih.*

6.2.3 Gubitak iznad visine kapitala

Na datum bilance u financijskim izvješćima iskazan je gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 9.585.845 KM.

Tijekom 2018. godine došlo je do povećanja gubitka iznad visine kapitala za ukupan iznos od 1.583.236 KM, od čega se na gubitak utvrđen u Bilanci uspjeha za 2018. godinu odnosi iznos od 407.570 KM.

Ostali poslovni događaji koji su doveli do povećanja gubitka iznad visine kapitala u iznosu od 1.175.666 KM evidentirani su temeljem Odluke Upravnog vijeća od 27. 2. 2019. godine, temeljem koje je evidentirano i smanjenje gubitka iznad visine kapitala u iznosu od 520.837 KM.

Naime, Upravno vijeće je 27. 2. 2019. godine donijelo Odluku kojom je usvojilo prijedlog Glavnog knjigovođe o korekcijama uočenih materijalno značajnih grešaka. Člankom 2. Odluke definirano je da se korekcije izvrše sa stanjem na dan 31. 12. 2018. godine. Sastavni dio Odluke je Zabilješka – Prijedlog korekcija materijalno značajnih grešaka, koju je sačinio glavni knjigovođa. U obrazloženju Odluke

navedeno je da su uočene materijalno značajne greške vezane za potraživanja, rashode i prihode, a nastale su u ranijim razdobljima. Korektivna knjiženja provedena su u korist i na teret gubitka iznad visine kapitala pod 31. 12. 2018. godine. Imajući u vidu da greške ne datiraju iz istog prethodnog razdoblja, da se najznačajniji iznosi predmetnih grešaka odnose na razdoblje prije 10 i više godina, zbog čega je bilo teško utvrditi efekte na usporedne informacije pojedinog prezentiranog razdoblja, Bolnica je postupila sukladno točki 44. MRS 8 – *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške* i u Bilanci stanja u koloni prethodna godina korigiralo knjigovodstvene vrijednosti potraživanja, obveza, aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja i gubitka iznad visine kapitala.

Najznačajnije korekcije koje su dovele do povećanja gubitka iznad visine kapitala odnose se na:

- Ispravku provedenog knjiženja po temelju usuglašavanja obveza prema Poreznoj upravi FBiH iz razdoblja 2002.–2009. godine (doknjižavanje obveza prethodno je izvršeno na način da su za navedeni iznos priznate obveze i aktivna vremenska razgraničenja) u iznosu od 498.873 KM.
- usuglašavanje obveza prema JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar iz razdoblja 1995.–2008. godine u iznosu od 327.008 KM,
- otpis zastarjelih potraživanja (potraživanja iz razdoblja prije 2015. godine) u iznosu od 106.125 KM.

Najznačajnije korekcije koje su dovele do smanjenja gubitka iznad visine kapitala odnose se na:

- priznavanje prihoda po temelju pruženih usluga inozemnim osiguranicima (prethodno bili evidentirani na pasivnim vremenskim razgraničenjima) u iznosu od 98.098 KM,
- priznavanje prihoda po temelju potraživanja od specijalizanata po sudskim presudama i nagodbama iz 2010. i 2011. godine (prethodno bili evidentirani na pasivnim vremenskim razgraničenjima) u iznosu od 126.758 KM,
- usuglašavanje obveza prema JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar iz prethodnih razdoblja u iznosu od 168.481 KM.

Gubitak iznad visine kapitala, koji je na dan 31. 12. 2018. godine iznosio 9.585.845 KM, ukazuje na izrazito nepovoljan finansijski položaj Bolnice koja od 2007. godine konstantno ostvaruje gubitak. U vezi s navedenim, nisu prezentirane planirane aktivnosti u narednom razdoblju na poduzimanju mjera štednje i racionalizacije poslovanja Bolnice, odnosno program i plan saniranja dugova, niti je prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su ravnatelj i Upravno vijeće poduzeli konkretne aktivnosti u vezi s ovako teškim finansijskim položajem Bolnice.

6.2.4 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	u KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
KAPITAL	0	0
Temeljni kapital	3.226.060	3.226.060
Gubitak do visine kapitala	(3.226.060)	(3.226.060)
Gubitak ranijeg razdoblja	(3.226.060)	(3.226.060)

Temeljni kapital u finansijskim izvješćima iskazan je u iznosu od 3.226.060 KM, a u sudskom registru vrijednost upisanog kapitala iskazana je u iznosu od 2.000 KM. Nije prezentirana dokumentacija temeljem koje je evidentiran kapital u iznosu od 3.224.040 KM.

Gubitak do visine kapitala iskazan je u iznosu od 3.226.060 KM i u cijelosti se odnosi na gubitak ranijeg razdoblja.

Preporuka:

- **uskладiti iskazani temeljni kapital u poslovnim knjigama i u sudskom registru.**

6.2.5 Dugoročna rezerviranja

Dugoročna rezerviranja, iskazana u iznosu od 2.362.047 KM, u cijelosti se odnose na odgođeno priznavanje prihoda za donirana sredstva iz donacija koji se evidentiraju sukladno MRS 20 – *Računovodstvo za državne pomoći i objavljivanje državne pomoći*. Od ukupno iskazanih odgođenih prihoda na dan 31. 12. 2018. godine, najveći dio u iznosu od 1.547.443 KM odnosi se na odgođeni prihod građevinskih objekata, dok se ostatak u iznosu od 814.604 KM odnosi na odgođeni prihod opreme.

Tijekom 2018. godine izvršeno je priznavanje odgođenih prihoda u ukupnom iznosu od 135.199 KM po temelju donirane opreme i novčanih sredstava za nabavu opreme.

Iznos tekuće amortizacije doniranih sredstava priznaje se kao prihod u svakom razdoblju sustavno tijekom vijeka uporabe sredstava. Tekuća amortizacija doniranih sredstava za 2018. godinu iznosila je 329.466 KM.

6.2.6 Obveze

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su obveze u iznosu od 13.912.359 KM. Struktura je iskazana u sljedećoj tabeli:

	u KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
OBVEZE	13.912.359	13.767.979
Kratkoročne obveze	13.912.359	13.767.979
Obveze iz poslovanja	6.107.460	6.186.529
Obveze po temelju plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	7.199.730	7.056.347
Druge obveze	605.169	525.103

6.2.6.1 Kratkoročne obveze

Obveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 6.107.460 KM i u cijelosti se odnose na obveze prema dobavljačima (dobavljači u zemlji 6.050.489 KM, dobavljači u inozemstvu 56.971 KM). Prema prezentiranoj starosnoj strukturi, 70% (4.279.691 KM) od ukupnih obveza prema dobavljačima dospjelo je na naplatu prije više od 12 mjeseci. Od ukupno iskazanih obveza prema dobavljačima na datum bilance 87% je potvrđeno putem konfirmacije salda.

Bolnica u okviru istog analitičkog konta evidentira i obveze prema dobavljačima u zemlji i obveze prema dobavljačima u inozemstvu, što nije sukladno članku 35. Pravilnika o kontom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za gospodarska društva,²⁷ koji definira da se obveze prema dobavljačima u zemlji i obveze prema dobavljačima u inozemstvu evidentiraju u okviru zasebnih sintetičkih konta.

Obveze po temelju plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 7.199.730 KM. Struktura predmetnih obveza je sljedeća: obveze za poreze, doprinose i pripadajuće kamate (6.599.359 KM), obveze za neto plaće (449.766 KM – obveza za prosinac 2018. godine), obveze za ostala primanja zaposlenih (106.376 KM) i obveze za porez na promet usluga (44.230 KM).

Bolnica je za razdoblje 2002.–2008. godine isplaćivala plaće bez uplate pripadajućeg poreza i doprinosa, te stoga obveze za porez i doprinose na dan 31. 12. 2018. godine iznose 6.599.359 KM. Za razdoblje siječanj – rujna 2018. godine Bolnica je izmirila obveze za porez i doprinose po temelju plaća u cijelosti, tako da se od ukupno iskazanih obveza za porez i doprinose na dan 31. 12. 2018. godine dio u iznosu od 537.517 KM odnosi na razdoblje listopad – prosinac 2018. godine (za listopad i studeni 2018. godine izmirene su samo obveze za doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje i dio doprinosa za zdravstveno osiguranje), a ostatak se odnosi na obveze iz prethodnih razdoblja. Obveze za porez i doprinose na plaće, koje se odnose na 2018. godinu, u ukupnom iznosu od 537.517 KM, Bolnica je izmirila zaključno s 12. 3. 2019. godine.

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br.82/10

Struktura obveza za porez i doprinose i pripadajuće kamate na dan 31. 12. 2018. godine po vrstama javnih prihoda iskazana je u sljedećoj tabeli:

	u KM		
OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE	Obveze iz 2018. godine	Obveze iz prethodnih razdoblja	Ukupne obveze na 31. 12. 2018.
Obveze za doprinose za MIO	140.250	3.463.491	3.603.741
Obveze za porez na dohodak	80.511	766.178	846.689
Obveze za doprinose za obavezno zdravstveno osiguranje	283.680	466.681	750.361
Obveze za doprinose za nezaposlenost	29.136	563.221	592.357
Obveze za porez na dodatna primanja po ugovoru o djelu	0	330.826	330.826
Obveze za porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	1.970	63.486	65.456
Obveze za opću vodnu naknadu	1.970	17.881	19.851
Obveze za kamate na poreze i doprinose	0	390.078	390.078
Ukupno	537.517	6.061.842	6.599.359

Smatramo važnim istaknuti da je stanje obveza po temelju poreza, doprinosa i pripadajućih kamata na dan 31. 12. 2018. godine u evidencijama Porezne uprave FBiH – Županijskog poreznog ureda Livno, prema dokumentu od 11. 3. 2019. godine, iznosilo 6.097.162 KM, plus 431.661 KM obveze za prinudnu naplatu, što je za 502.197 KM manje u odnosu na obveze iskazane u knjigovodstvenoj evidenciji Bolnice.

Bolnica prilikom isplate plaća zaposlenicima ne vrši uplatu pripadajućih poreza i doprinosa, što nije u skladu članku 11. Zakona o doprinosima, članku 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa,²⁸ Zakonu o porezu na dohodak i članku 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Obveze za ostala primanja zaposlenih najvećim dijelom, u iznosu od 105.009 KM, odnose se na obveze za naknade za prijevoz s posla i na posao. Iskazane obveze odnose se na razdoblje od 1. 5. 2018. do 31. 12. 2018. godine.

Druge obveze, iskazane u iznosu od 605.169 KM, najvećim dijelom se odnose na obveze prema Poreznoj upravi FBiH po temelju prinudne naplate iz prethodnog razdoblja (431.661 KM), obveze po temelju ugovora o djelu, uključujući i pripadajuće poreze i doprinose (132.455 KM) i obveze po temelju naknada članovima Upravnog vijeća, uključujući poreze i doprinose (14.516 KM).

Iskazane obveze po temelju naknada članovima Upravnog vijeća odnose se na cijelu 2018. godinu.

Preporuke:

- *prilikom isplate plaća zaposlenicima vršiti uplatu pripadajućih poreza i doprinosa sukladno Zakonu o doprinosima, Pravilniku o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakonu o porezu na dohodak i Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak;*
- *izvršiti usuglašavanje iskazanih obveza za poreze i doprinose po temelju isplaćenih plaća s podacima iskazanim u evidencijama Porezne uprave FBiH;*
- *obveze prema dobavljačima evidentirati i iskazivati sukladno Pravilniku o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za gospodarska društva.*

6.2.7 Popis sredstava i obveza

Ravnatelj Bolnice je 11. 12. 2018. godine donio Odluku o redovitom i potpunom popisu sredstava i obveza na dan 31. 12. 2018. godine kojom je definirano da će se popis obaviti u razdoblju od 14. 12. 2018. do 10. 1. 2019. godine. Rješenjem od 13. 12. 2018. godine ravnatelj je imenovao Centralno povjerenstvo i šest ostalih povjerenstava koja će izvršiti popis. Uputstvo o provođenju popisa nije sačinjeno, što je bila obveza sukladno članku 34. Pravilnika o računovodstvu Bolnice.

Izvešće o izvršenom popisu sa stanjem na dan 31. 12. 2018. godine Centralno povjerenstvo je sačinilo 15. 1. 2019. godine, a Upravno vijeće je isto usvojilo 27. 2. 2019. godine.

²⁸„Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da pojedinačna popisna povjerenstva nisu sačinjavala zapisnike o izvršenom popisu, kao ni rekapitulacije popisanih sredstava i obveza. Izvješće Centralnog povjerenstva sadrži informacije o bilančnim pozicijama samo u zbirnim iznosima koji su preuzeti iz knjigovodstvene evidencije, s tim da Izvješćem nisu obuhvaćeni odgođeni prihodi u iznosu od 2.362.047 KM i dani predujmovi od 4.064 KM. Centralno povjerenstvo je u Izvješću dalo preporuku „da se navedeni rashod stalnih sredstava, uredskog materijala i sitnog inventara proknjiži sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, a što se tiče obveza na dan sastavljanja elaborata nije se moglo utvrditi stvarno stanje, jer je usklađivanje obveza preko IOS obrazaca još u tijeku“. U svezi s navedenim ističemo da su u Izvješću samo pobrojani inventurni brojevi stalnih sredstva koja je potrebno rashodovati, bez informacija o uredskom materijalu i sitnom inventaru koji je potrebno rashodovati, bez informacija o njihovoj vrijednosti. U popisnim listama samo je pored odnosnih sredstava, materijala i inventara naznačeno „rashodovati“. Također, nema ni podataka o do tada potvrđenim obvezama prema dobavljačima i potraživanjima od kupaca putem konfirmacija. U knjigovodstvenoj evidenciji je pod 31. 12. 2018. godine izvršeno rashodovanje stalnih sredstava, uredskog materijala i sitnog inventara neto sadašnje vrijednosti 221 KM (nabavne vrijednosti 132.588 KM).

Popisne liste u većini slučajeva nisu potpisali članovi povjerenstva koje je vršilo popis, niti sadrže sve potrebne podatke sukladno članku 34. Pravilnika o računovodstvu Bolnice (datum početka i završetka popisa, broj popisne liste, potpis odgovorne osobe popisnog mjesta, pojedinačnu cijenu, stanje po knjigama, razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, podatke o primjedbama). Dakle, iz popisnih lista i Izvješća centralnog povjerenstva nisu vidljivi podaci o sučeljavanju stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja.

Posebno ističemo da su u popisnoj listi građevinskih objekata i Izvješću centralnog povjerenstva navedene i investicije u ukupnom iznosu od 921.247 KM, a koje obuhvaćaju i 695.541 KM materijalnih sredstava u pripremi za koje tijekom obavljanja revizije nije prezentirana dokumentacija temeljem koje su ista evidentirana, kao ni na što se navedena ulaganja odnose (točka 6.2.1 Izvješća). Nadalje, kod popisa zaliha nisu utvrđene nikakve razlike u odnosu na knjigovodstvenu evidenciju, iako smo obavljenom revizijom konstatirali da se za cjelokupne nabavljene količine reagensa i kisika izravno terete rashodi razdoblja bez zaduživanja zaliha (točka 6.2.2.1 Izvješća).

Osim naprijed navedenog, Bolnica nije izvršila popis tuđih stalnih sredstava.

Imajući u vidu navedeno, konstatirali smo da Bolnica nije provela cjelovit popis imovine i obveza, niti je provela usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako nalažu odredbe članaka 25., 26. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i odredbama Pravilnika o računovodstvu Bolnice.

Preporuka:

- ***izvršiti cjelovit godišnji popis sredstava i obveza, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno odredbama članaka 25., 26. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o računovodstvu Bolnice.***

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 523.950 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 523.712 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom. Iznos gotovine na kraju izvještajnog razdoblja odgovara iznosu gotovine iskazane u Bilanci stanja, ali prilivi i odlivi gotovine iskazane po pojedinim obračunskim kategorijama, tijekom izvještajnog razdoblja, nisu iskazani sukladno podacima iskazanim u Bilanci stanja.

Preporuka:

- ***izvješće o novčanim tijekovima sačinjavati sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca financijskih izvješća za gospodarska društva.***

6.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvješću o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2018. godine, iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilanci uspjeha, ali ne i sa iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja. U Izvješću o promjenama na kapitalu nije iskazan temeljni kapital Bolnice u iznosu od 3.226.060 KM, a nepokriveni gubitak iskazan je u iznosu od 9.585.845 KM umjesto da je iskazan iznos od 12.811.905 KM, koliko je iznosio ukupan nepokriveni gubitak na datum bilance. Vrijednosti iskazane u koloni Ukupni kapital ispravno su iskazane.

Preporuka:

- *izvješće o promjenama na kapitalu sačinjavati sukladno odredbama Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca izvješća o promjenama na kapitalu.*

6.5 BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilješke uz financijska izvješća nisu sačinjene sukladno zahtjevima MRS 1 – *Prezentiranje financijskih izvješća* i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja. **U Bilješkama uz financijska izvješća dani su statistički podaci po bilančnim pozicijama (povećanje, smanjenje, udio), a nisu dane potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima financijskih izvješća sukladno zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz financijska izvješća.**

U Bilješkama uz financijska izvješća navedeno je da Bolnica u kontinuitetu iskazuje značajne gubitke u poslovanju koji su na dan 31. 12. 2018. godine rezultirali gubitkom iznad visine kapitala u iznosu od 9.585.845 KM, odnosno da Bolnica ima problema u održavanju likvidnosti i blagovremenom izvršavanju obveza, što ukazuje na izrazito nepovoljan financijski položaj Bolnice i postojanje značajne neizvjesnosti da će Bolnica nastaviti neograničeno poslovati u narednom razdoblju.

Preporuka:

- *bilješke uz financijska izvješća sačinjavati sukladno zahtjevima MRS 1 – Prezentiranje financijskih izvješća i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja.*

7. JAVNE NABAVE

Upravno vijeće Bolnice je 23. 2. 2018. godine donijelo Plan javnih nabava za 2018. godinu kojim su utvrđene robe, usluge i radovi koji će biti predmet nabave u 2018. godini, procijenjena vrijednost nabave, vrsta postupka, okvirni datum pokretanja postupka i izvor financiranja. Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabava iznosila je 2.082.300 KM. Dopuna Plana javnih nabava za 2018. godinu izvršena je sedam puta, te je procijenjena vrijednost planiranih javnih nabava, uključujući sve dopune, iznosila 2.167.490 KM bez PDV-a (2.535.963 KM).²⁹ Osim dopuna, ravnatelj je tijekom 2018. godine donio 26 posebnih odluka (odnose se na sitne nabave, najveći dio ne prelazi iznos od 500 KM). Česte dopune Plana javnih nabava upućuju da isti nije obuhvaćao sve potrebne nabave, odnosno da Plan javnih nabava nije sačinjen sukladno stvarnim potrebama.

U Izvješću o planiranim i izvršenim javnim nabavama na 31. 12. 2018. godine navedeno je da je Bolnica provela šest otvorenih postupaka ukupne vrijednosti od 387.360 KM, 14 pregovaračkih postupaka ukupne vrijednosti od 298.398 KM, 15 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti od 275.986 KM i 143 izravna sporazuma ukupne vrijednosti od 238.247 KM.

Izvršen je uvid u procedure izbora dobavljača za tri otvorena postupka ugovorene vrijednosti u iznosu od 226.399 KM, pet pregovaračkih postupaka bez objave obavijesti ugovorene vrijednosti u iznosu od 202.567 KM i dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda ugovorene vrijednosti u

²⁹ Sve iskazane vrijednosti javnih nabava su s uključenim PDV-om.

iznosu od 38.266 KM. Izvršenim uvidom konstatirali smo sljedeće:

- kod nabave reagensa za koagulacijski status za uređaj Siemens Fibrin Timer II Chanell proizvođača „Siemens“ Njemačka u vrijednosti od 12.930 KM (Diamedic d.o.o. Sarajevo) putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti, nabave dijelova za nadogradnju ultrazvučnog Phillips aparata sa HDI4000 na HD11XE u vrijednosti od 29.250 KM (Medpoint d.o.o. Ilijaš) putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti i nabave kisika u vrijednosti od 16.599 KM (Messer Mostar plin d.o.o. Mostar) putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda konstatirali smo da su postupci predmetnih nabava pokrenuti prije donošenja Plana javnih nabava za 2018. godinu, a da pritom nisu donesene posebne odluke. U Pozivu za pregovaranje (nabava reagensa) i tenderskoj dokumentaciji (nabava kisika) navedeno je da će javna nabava biti uključena u Plan javnih nabava za 2018. godinu. Naprijed navedeno nije sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama, odnosno nisu ispunjeni uvjeti za početak javne nabave;
- kod nabave pneumatskog traumatološkog pištolja (Compact Air Drive II) proizvođača „Synthes“ u vrijednosti od 20.944 KM (Hercegovinalijek d.o.o. Mostar) putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti konstatirali smo da ugovor s dobavljačem nije zaključen sukladno članku 72. Zakona o javnim nabavama,³⁰ budući da je isti zaključen prije isteka roka od 15 dana računajući od dana kada je dobavljač obaviješten o izboru;
- kod nabave reagensa za imunokemijski analizator ACCESS 2 u vrijednosti od 86.794 KM (Inel-Med d.o.o. Mostar) putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti i nabave reagensa za koagulacijski status za uređaj Siemens Fibrin Timer II Chanell proizvođača „Siemens“ Njemačka u vrijednosti od 12.930 KM (Diamedic d.o.o. Sarajevo) putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti konstatirali smo da tenderskom dokumentacijom nije određen rok važenja ponude koji predstavlja obvezni dio tenderske dokumentacije sukladno članku 53. Zakona o javnim nabavama;
- kod nabave kirurškog šivaćeg materijala – konaca u vrijednosti od 21.667 KM (Proma d.o.o. Sarajevo) putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda konstatirali smo da ugovor izabranom dobavljaču nije dodijeljen sukladno članku 89., stavu 3. Zakona o javnim nabavama, s obzirom na to da je primljena jedna prihvatljiva ponuda, a ugovor dodijeljen 14 dana nakon okončanja postupka.

Uvidom u realizaciju zaključenih ugovora za postupke za koje je izvršen uvid u procedure izbora dobavljača, temeljem uzorkovane dokumentacije konstatirali smo sljedeće:

- kod nabave reagensa za koagulacijski status za uređaj Siemens Fibrin Timer II Chanell proizvođača „Siemens“ Njemačka u vrijednosti od 12.930 KM putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti konstatirali smo da nabava reagensa nije u potpunosti izvršena sukladno ponudi i zaključenom Ugovoru, jer je izvršena nabava pojedinih reagensa u količinama većih od predviđenih, ukupne vrijednosti od 4.268 KM;
- kod nabave pneumatskog traumatološkog pištolja (Compact Air Drive II) proizvođača „Synthes“ u vrijednosti od 20.944 KM putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti konstatirali smo da isporuka nije izvršena sukladno odredbama Ugovora zaključenog 21. 5. 2018. godine. Ugovorom je definirana isporuka u roku 20 dana od zaključivanja Ugovora, a ista je izvršena 17. 12. 2018. godine, kada je izdan i račun (narudžbenica od 2. 7. 2018. godine). Ugovorom nije predviđeno obračunavanje penala po temelju kašnjenja. Nadalje, Bolnica je za predmetnu nabavu 20. 4. 2018. godine dobila iznos od 21.000 KM od Vlade Županije i za navedeni iznos je priznala odgođene prihode. Do 31. 12. 2018. godine nije izvršeno plaćanje dobavljaču;

³⁰ „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14

- **kod nabave dijagnostičke opreme Digitalizacija RTG-a u vrijednosti od 81.783 KM (Medical d.o.o. Mostar) putem otvorenog postupka** konstatirali smo da isporuka nije izvršena u roku definiranom Ugovorom koji je zaključen 30. 5. 2018. godine. Isporuka je trebala biti izvršena u roku 45 dana od dana zaključivanja Ugovora, a ista je izvršena 15. 8. 2018. godine. Ugovorom je predviđeno da, ukoliko dobavljač zakasni s isporukom, Bolnica ima pravo zahtijevati na ime ugovorne kazne iznos od 5% ugovorene vrijednosti prvog narednog dana. Nije postupljeno sukladno naprijed navedenom. Osim toga, 20% ugovorene vrijednosti je trebalo platiti u roku 30 dana od dana ispostave fakture, a ostatak u pet jednakih mjesečnih rata. Do 31. 12. 2018. godine nije izvršeno plaćanje dobavljaču.

Osim naprijed navedenog, uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je Ugovor s dobavljačem T.P.D.C. Sarajevo d.d. Sarajevo za nabavu hrane i prehrambenih proizvoda istekao 20. 10. 2018. godine. Bolnica je nakon isteka Ugovora nastavila nabavljati hranu i prehrambene proizvode od istog dobavljača, a da prethodno nije provela postupak javne nabave što nije sukladno članku 4. Zakona o javnim nabavama. Od 21. 10. do 31. 12. 2018. godine izvršena je nabava hrane i prehrambenih proizvoda u ukupnom iznosu od 21.829 KM.

Shodno navedenom, konstatirali smo da provođenje postupaka nabave nije u svim slučajevima provedeno u potpunosti sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama, kao i da se nisu dosljedno poštivale odredbe svih zaključenih ugovora.

Preporuke:

- **izbor dobavljača i postupke javnih nabava provoditi uz dosljedno poštivanje principa i odredbi Zakona o javnim nabavama;**
- **poduzeti aktivnosti kako bi se osiguralo dosljedno poštivanje svih odredbi zaključenih Ugovora.**

8. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima, Bolnica je pokrenula dvije tužbe protiv bivših specijalizanata Bolnice radi povrede odredbi Ugovora o specijalizaciji u vrijednosti od 158.934 KM s uključenim obračunanim sudskim troškovima. Za predmetne sporove donesene su pravomoćne sudske presude u korist Bolnice po temelju kojih su u knjigovodstvenoj evidenciji priznata potraživanja od specijalizanata. Bolnica je pokrenula i tužbu protiv doktora, bivšeg zaposlenika Bolnice, radi nesavjesnog liječenja u vrijednosti od 17.671 KM s uključenim obračunanim sudskim troškovima.

Protiv Bolnice se vodi 14 sudskih sporova u ukupnoj vrijednosti od 2.052.407 KM s obračunanim sudskim troškovima u iznosu od 41.825 KM. Od ukupno pokrenutih sporova, sedam sporova ukupne vrijednosti od 1.785.560 KM odnosi se na pokrenute sudske sporove od strane dobavljača po temelju naplate duga (dug evidentiran u knjigovodstvenoj evidenciji Bolnice). **Na dobavljača JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar odnosi se pet sporova, od čega su za četiri sudska spora donesene pravomoćne sudske presude u vrijednosti od 858.381 KM, a za jedan spor doneseno je izvršno sudsko rješenje na iznos od 880.034 KM. U vezi s predmetnim sporom, Općinski sud u Livnu je 6. 2. 2019. godine donio Rješenje o ovrsi na ukupan iznos od 883.888 KM (glavni dug u iznosu od 880.034 KM, troškovi parničnog postupka u iznosu od 3.854 KM), uvećano za zakonsku kamatu koja na glavni dug teče od 31. 10. 2008. godine. Općinski sud u Livnu je 29. 3. 2019. godine, na temelju prijedloga tražitelja ovrhe, donio Rješenje kojim se predmetna ovrha odlaže do 29. 9. 2019. godine.**

Osim navedenih sporova, protiv Bolnice su pokrenuta i četiri sudska spora pacijenata po temelju naknade štete nastale pri pružanju zdravstvenih usluga ukupne vrijednosti od 235.500 KM, od čega su za dva spora donesene prvostupanjske presude ukupne vrijednosti od 89.877 KM. Bivši zaposlenik Bolnice je pokrenuo sudski spor protiv Bolnice u vrijednosti od 10.247 KM po temelju primanja manjeg iznosa mirovine zbog neuplaćenih doprinosa, za koji je donesena pravomoćna sudska presuda u istom iznosu. Također, protiv Bolnice su pokrenuta još dva spora ukupne vrijednosti od 21.100 KM po temelju utvrđivanja i poništenja rješenja.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da Bolnica nije vršila procjenu ishoda sudskih sporova pokrenutih protiv Bolnice ukupne vrijednosti od 266.847 KM, niti je priznala adekvatna rezerviranja po temelju aktualnih sporova sukladno zahtjevima MRS 37 – *Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina* i člancima 35., 37. i 38. Pravilnika o računovodstvenim politikama Bolnice.

Preporuka:

- *rezerviranja po izvjesnim sudskim sporovima vršiti sukladno MRS 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina i unutarnjem aktu, kako bi na datum bilance rashodi, obveze i finansijski rezultat bili realno iskazani.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Bolnica u ostavljenom roku nije dostavila komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno Izvješće, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji za 2018. godinu.

Rukovoditelj Sektora
za finansijsku reviziju

Dunja Logo, dipl. oec.

Tim
za reviziju:

Marijana Milićević, dipl. oec. – vođa tima

Merima Čerkez, dipl. oec. – član tima

IV PRIVITAK GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine			
Naziv pravne osobe: Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	11.817.846	11.700.681
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	10.319.729	10.250.734
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	1.498.117	1.449.947
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	12.149.815	11.750.831
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	1.729.433	1.724.678
3	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	9.424.720	8.936.699
4	Troškovi proizvodnih usluga	126.414	185.985
5	Amortizacija	581.198	637.047
6	Troškovi rezerviranja	0	0
7	Nematerijalni troškovi	288.050	266.422
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	0	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)	331.969	50.150
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI	0	0
IV	Financijski prihodi (od 1 do 6)	12.356	100
1	Financijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	12.213	100
3	Pozitivne tečajne razlike	143	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od sudjelovanja u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali financijski prihodi	0	0
V	Financijski rashodi (od 1 do 5)	26.295	18.923
1	Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	25.517	17.065
3	Negativne tečajne razlike	778	1.858
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali financijski rashodi	0	0
VI	Dobit od financijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od financijske aktivnosti (V-IV)	13.939	18.823
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	0	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	345.908	68.973
	OSTALI PRIHODI I RASHODI	0	0
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	54.120	0
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	645	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
8	Prihodi na temelju ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	53.475	0
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	112.138	9.484
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	221	0
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	377
7	Rashodi na temelju zaštite od rizika	0	0
8	Rashodi na temelju ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	61.732	9.107
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	50.185	0

XI	Dobit na temelju ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	0	0
XII	Gubitak na temelju ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	58.018	9.484
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1*	Prihodi na temelju usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2*	Rashodi na temelju usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
5*	Prihodi na temelju promjene računovodstvenih politika i ispravaka ne značajnih pogrešaka iz ranijih razdoblja	0	0
6*	Rashodi na temelju promjena računovodstvenih politika i ispravaka ne značajnih grešaka iz ranijih razdoblja	3.644	0
	UKUPNI PRIHODI RAZDOBLJA (I+IV+IX+1*+3*+5*)	11.884.322	11.700.781
	UKUPNI RASHODI RAZDOBLJA (II+V+X+2*+4*+6*)	12.291.892	11.779.238
	DOBIT ILI GUBITAK - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	0	0
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza	407.570	78.457
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
1	Porezni rashodi razdoblja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	0	0
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja	407.570	78.457
	NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	0	0
XVII	Neto dobit razdoblja	0	0
XVIII	Neto gubitak razdoblja	407.570	78.457
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit razdoblja	0	0
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak razdoblja	407.570	78.457

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Ravnatelj:
prim. dr. Ivan Cikojević

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2018. godine					
Naziv pravne osobe: Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno					
1	2	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
AKTIVA					
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)					
		18.353.771	12.408.780	5.944.991	6.196.966
1	Nematerijalna sredstva	12.870	3.218	9.652	12.870
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	18.323.182	12.405.562	5.917.620	6.166.477
3	Investicijske nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	17.719	0	17.719	17.619
6	Dugoročni financijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA					
C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)					
		1.047.491	303.921	743.570	1.030.913
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	58.386	0	58.386	87.835
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	989.105	303.921	685.184	943.078
D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA					
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA					
		9.585.845	0	9.585.845	9.178.275
I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)					
		28.987.107	12.712.701	16.274.406	16.406.154
II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna aktiva					
		0	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (I+II)					
		28.987.107	12.712.701	16.274.406	16.406.154

PASIVA					
A) KAPITAL (1 do 10)					
		0	0	0	0
1	Osnovni kapital	0	0	3.226.060	3.226.060
2	Upisani neuplaćeni kapital	0	0	0	0
3	Emisiona premija	0	0	0	0
4	Rezerve	0	0	0	0
5	Revalorizacijske rezerve	0	0	0	0
6	Nerealizirani dobici	0	0	0	0
7	Nerealizirani gubici	0	0	0	0
8	Neraspoređena dobit	0	0	0	0
9	Gubitak do visine kapitala	0	0	3.226.060	3.226.060
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli	0	0	0	0
B) DUGOROČNA REZERVIRANJA					
C) DUGOROČNE OBVEZE					
D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE					
E) KRATKOROČNE OBVEZE (1 do 8)					
		0	0	13.912.359	13.767.979
1	Kratkoročne financijske obveze	0	0	0	0
2	Obveze iz poslovanja	0	0	6.107.460	6.186.529
3	Obveze iz specifičnih poslova	0	0	0	0
4	Obveze na temelju plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih	0	0	7.199.730	7.056.347
5	Druge obveze	0	0	605.169	525.103
6	Obveze za PDV	0	0	0	0
7	Obveze za ostale poreze i druge dadžbine	0	0	0	0
8	Obveze za porez na dobit	0	0	0	0
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA					
G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE					
I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)					
		0	0	16.274.406	16.406.154
II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna pasiva					
		0	0	0	0
UKUPNO PASIVA (I+II)					
		0	0	16.274.406	16.406.154

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Ravnatelj:
prim. dr. Ivan Cikojević

Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravne osobe: Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za razdoblje		(407.570)	(78.457)
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	0	0
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	581.198	637.047
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	221	0
6	Usklađenja na temelju dugoročnih financijskih sredstava	+(-)	0	0
7	Nerealizirani rashodi (prihodi) od tečajnih razlika	+(-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	0	0
9	Ukupno (2 do 8)		581.419	637.047
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	29.449	(3.825)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	258.132	(321.116)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	0	0
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	0	(7.413)
14	Povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima	+(-)	(79.069)	502.521
15	Povećanje (smanjenje) drugih obveza	+(-)	223.449	(357.055)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	(81.860)	85.978
17	Ukupno (10 do 16)		350.101	(100.910)
18	Neto gotovinski tijek od poslovnih aktivnosti (1+-9+-17)		523.950	457.680
B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Priljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		0	0
20	Priljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	+	0	0
21	Priljevi na temelju prodaje dionica i udjela		0	0
22	Priljevi na temelju prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Priljevi na temelju kamata	+	0	0
24	Priljevi od dividendi i sudjelovanju u dobiti	+	0	0
25	Priljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	+	0	0
26	Odljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		0	0
27	Odljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	-	0	0
28	Odljevi na temelju kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odljevi na temelju kupovine stalnih sredstava	-	0	0
30	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		0	0
C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Priljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (34 do 37)		0	0
34	Priljevi na temelju povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Priljevi na temelju dugoročnih kredita	+	0	0
36	Priljevi na temelju kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Priljevi i na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	+	0	0
38	Odljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (39 do 44)		523.712	466.203
39	Odljevi na temelju otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odljevi na temelju dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odljevi na temelju kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odljevi na temelju financijskog lizinga	-	0	0
43	Odljevi na temelju isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	-	523.712	466.203
45	Neto priljev gotovine iz financijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odljev gotovine iz financijskih aktivnosti (38-33)		523.712	466.203
47	D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (18+31+45)		523.950	457.680
48	E. UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (18+32+46)		523.712	466.203

49	F. NETO PRILJEV GOTOVINE (47-48)		238	0
50	G. NETO ODLJEV GOTOVINE (48-47)		0	8.523
51	H. Gotovina na početku izvještajnog razdoblja		6.204	14.727
52	I. Pozitivne tečajne razlike na temelju preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne tečajne razlike na temelju preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog razdoblja (51+49-50+52-53)		6.442	6.204

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Ravnatelj:
prim. dr. Ivan Cikojević

Izvešće o promjenama u kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31. 12. 2018. godine

Naziv pravne osobe: **Županijska bolnica „Dr. Fra Mihovil Sučić“ Livno**

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizirani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31. 12. 2016. god.	0	0	0	0	(8.444.989)	(8.444.989)	0	(8.444.989)
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	(654.829)	(654.829)	0	(654.829)
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31. 12. 2016., odnosno 1. 1. 2017. god. (1 ± 2 ± 3)	0	0	0		(9.099.818)	(9.099.818)	0	(9.099.818)
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizirani dobiti/gubici po temelju financijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Tečajne razlike nastale prevođenjem financijskih izvješća u drugu valutu prezentiranja	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilancu uspjeha	0	0	0	0	(78.457)	(78.457)	0	(78.457)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na dan 31. 12. 2017. god. (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	0	0	0	0	(9.178.275)	(9.178.275)	0	(9.178.275)

13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2017., odnosno 1. 1. 2018. god. (12 ± 13 ± 14)	0	0	0	0	(9.178.275)	(9.178.275)	0	(9.178.275)
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizirani dobiti/gubici po temelju financijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Tečajne razlike nastale prevođenjem financijskih izvješća u drugu valutu prezentiranja	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	(407.570)	(407.570)	0	(407.570)
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na dan 31. 12. 2018. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	0	0	0	0	(9.585.845)	(9.585.845)	0	(9.585.845)

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Ravnatelj:
prim. dr. Ivan Cikojević